

RandKrant

MAANDBLAD VOOR DE INWONERS VAN DE VLAAMSE RAND

juni 2014 | jaargang 18 | #06

De kracht van coöperaties

Joris D'havé,
van Overijse naar Oeganda

'Het verschil maken'

Intercommunale samenwerking is de toekomst

+ AGENDA

Iron ltes met
gelukzalige reggae
op Couleur Café

Wijkgezondheidscentrum De Vaart

Drempels tot gezondheidszorg verlagen

Danitza Geboes uit Dworp werd vorige maand aangeduid door Dirk Willemyns om **deketting** voort te zetten. Geboes baat met Dieter De Smet restaurant De Luster uit aan de Alsebergsesteenweg in Dworp.

‘Liever rustiger’

Hoewel Danitza Geboes met haar 23 jaar jong is, heeft ze al heel wat levens- en werkervaring opgedaan. Ze studeerde handelswetenschappen aan de HUB in Brussel en is tweetalig opgevoed in Herne. Ze heeft een Slavische voornaam, maar is hier geboren en getogen. Haar vader is marktkramer in Brussel. Hij baat een kraam van herenhemden uit. Haar moeder doet hetzelfde aan de kust. Zelf werkte ze twee jaar als student in een restaurant in Halle, de stad waar ze Dieter De Smet leerde kennen. Hij was er garçon.

Eigen restaurant

‘Het klikte meteen en we gingen twee jaar geleden de uitdaging aan om zelf een restaurant te beginnen.’ De Luster in Dworp was vroeger feestzaal De Vredezaal. Het pand werd knap gerenoveerd. ‘Mijn ouders zijn beiden zelfstandig en ik ben zelf ook het liefst actief als zelfstandige. Ik ben nu voltijds voor de zaak bezig: boodschappen doen, de boekhouding op orde houden, het personeel regelen, en in de zaal staan. We doen alles zelf, tot het poetsen toe. Dieter staat in de keuken en ik help in de keuken en de zaal. We hebben een zestigtal couverts, werken hard en graag. Het is vaak laat wanneer we na de sluiting om twee of drie uur gaan slapen.’

‘Enkele uren later is het met de ochtendspits heel druk op de Alsebergsesteenweg. Goed voor de zaak, want meer kans dat mensen je restaurant opmerken en hier komen tafelen, maar het zou toch iets rustiger mogen zijn. Iets rustiger mag het in het algemeen zijn in de Rand. Herne bijvoorbeeld, is veel kalmer. Dieter is afkomstig uit Brakel, en ook daar is iedereen minder gejaagd dan hier in de Rand. Mensen zijn naar mijn aanvoelen ook socialer in Brakel. Daar schuif je op restaurant gewoon bij andere mensen mee aan tafel en begin je te babbelen. Dat is hier in de regio niet de gewoonte. Mensen mijden eerder het contact. Er is weinig interactie.

Misschien heeft dat te maken met het feit dat we hier mensen van overal ontvangen. Je hebt klanten uit de streek die hier geregeld komen tafelen, maar ook mensen van wat verder, bijvoorbeeld uit Braine L’Alleud. Of toeristen, waaronder heel wat Nederlanders met de fiets, die na een bezoek aan het Halterbos hier over de vloer komen. Dat is allemaal geen probleem. Ik vind het tof dat ze naar hier komen. Ons restaurant zit zowat alle dagen vol. De mensen komen vooral naar hier voor de goede keuken.’

Uitrusten

‘Inmiddels hebben we onze eigen stek gekocht in Brakel. Bedoeling is om daar tijdens de sluitingsdagen uit te rusten. Als het druk is in de weekends of op andere topdagen, blijven we in Dworp. Hier in de regio een woning kopen, was voor ons geen optie. Vooreerst zijn er de zeer hoge woningprijzen en daarnaast is het voor ons wat te druk. Naar mijn aanvoelen vluchten de mensen ook weg van de grootstad. Een leverancier uit Molenbeek is verhuisd omwille van het veiligheidsprobleem daar. Een andere leverancier woont in Edingen. Hij komt alleen in Anderlecht voor zijn werk en wil tot rust komen buiten de stad.’

‘Rust opzoeken en twee keer per jaar op reis, daarmee laden we onze batterijen op. Dan kiezen we voor Cuba, Thailand, Turkije of Griekenland. Zo zien we nog iets van de wereld.’

TEKST Joris Herpol ■ FOTO Filip Claessens

i In onze rubriek **deketting** laten we elke maand een bekende of minder bekende inwoner uit de Rand aan het woord over de dingen die hem of haar bezighouden. Hij of zij duidt de volgende randbewoner aan die de ketting voort mag zetten.

inhoud

13

AGENDA BINNENIN

De kracht van coöperaties

04

22

26

28

10 'Het verschil maken'

Joris D'havé uit Overijse is sinds oktober vorig jaar aan de slag bij het Rode Kruis Vlaanderen. Als enige Belgische medewerker in het Oost-Afrikaanse land Oeganda werkt hij op dit moment rond water en sanitair, kwetsbare kinderen en **FR** wezen, verkeersveiligheid en vluchtelingen.

12 De toekomst van onze regio, versie Haviland

De tijd van louter gemeentelijk denken en handelen is voorbij. De toekomst behoort toe aan gemeenten die vanuit een regionaal perspectief beleid voeren. 'Samenwerking tussen de verschillende gemeenten is wat onze regio nodig heeft', zegt intercommunale Haviland.

23 Drempels tot gezondheidszorg verlagen

'Een op zeven gezinnen stelt gezondheidszorg uit omwille van financiële redenen', stelt Joris Robberechts, coördinator van wijkgezondheidscentrum De Vaart in Vilvoorde. Het is het enige wijkgezondheidscentrum in het arrondissement Halle-Vilvoorde en wil de drempels tot de **FR** gezondheidszorg verlagen.

- 02 ■ deketting
- 06 ■ vanassetotzaventem
- 09 ■ mijngedacht
- 16 ■ bouwwerk
- 24 ■ opstap
- 25 ■ dekijker
- 26 ■ natuurlijk
- 29 ■ kwestievansmaak
- 30 ■ oogvoorderand
- 32 ■ gemengdegevoelens

colofon

RandKrant verschijnt maandelijks op 188.000 exemplaren voor de inwoners van de Vlaamse Rand rond Brussel. Het is een uitgave van de Vlaamse Gemeenschap en de provincie Vlaams-Brabant | **Realisatie** vzw 'de Rand' | **Hoofredactie** Geert Selleslach | **Eindredactie en coördinatie** Ingrid Laporte | **Vormgeving** Jansen & Janssen, Gent | **Fotografie** Filip Claessens en David Legréve | **Druk** Dessain, Mechelen | **Redactieadres** Kaasmarkt 75, 1780 Wemmel, tel 02 767 57 89, e-mail randkrant@derand.be, website www.randkrant.be | **Verantwoordelijke uitgever** Jan de Bock, Departement Diensten voor Algemeen Regeringsbeleid, Boudewijnlaan 30, 1000 Brussel | Uit in de Rand wordt gerealiseerd met de financiële steun van de provincie Vlaams-Brabant en de Vlaamse Gemeenschap.

De kracht van coöperaties

Wereldwijd zijn er meer dan één miljard mensen lid van een coöperatie. Coöperatieve ondernemingen stellen ruim 100 miljoen mensen tewerk. Ze scheppen meer werkgelegenheid dan alle multinationale ondernemingen samen.

TEKST Gerard Hautekeur ■ FOTO Filip Claessens

In eigen land zijn er in de landbouw, energiesector, kleinhandel en verzekeringen succesvolle voorbeelden, maar volgens Dirk Barrez en Lieve Jacobs zijn er nog veel meer mogelijkheden. In de volgende maanden brengen we het verhaal van een aantal coöperatieve ondernemingen die een band hebben met de Rand. Nu praten we eerst over de heropleving van de coöperaties.

Economie, ecologie, sociaal

Barrez, de vroegere journalist van de VRT, bracht onlangs een boek uit over coöperatieve ondernemingen. Hij is medeoprichter van de coöperatieve NewB-bank, het initiatief om een nieuwe coöperatieve bank op te richten. Om de kracht van coöperaties te illustreren, verwijst hij naar twee Zwitserse coöperatieve winkelketens Migros en Coop die hij in zijn boek *Coöperaties. Hoe heroveren we de economie?* beschrijft. 'Coop telt 2,9 miljoen leden, Migros 2,1 miljoen. Hun activiteiten zijn veelzijdig, gaande van supermarkt tot restaurant, van benzine-

station tot informaticawinkel of doe-het-zelf zaak. Beide winkelketens hebben in Zwitserland samen een marktaandeel van 70 procent in voeding en drank. Ze behoren tot de top drie van de meest rendabele winkelketens van Europa. De winst is onder andere nodig om te kunnen investeren. De opbrengst van de winkelketens komt allereerst de dienstverlening van de klanten ten goede. Ten tweede zijn de werknemers er in vergelijking met andere winkelketens in Europa beter af. Ten derde wordt voorrang gegeven aan streekproducten, biologisch geteelde groenten en fruit. Verder kopen Migros en Coop *fair trade* producten aan, zoals bio katoen uit Tanzania. Zowel in Zwitserland als in de Derde Wereld krijgen boeren en tuinders een eerlijke prijs. Het economische, het ecologische en het sociale vormen de stevige fundamenten van de twee winkelketens. Naast Migros en Coop zijn er in Zwitserland vele andere coöperaties actief, zoals een groep van meer dan driehonderd Raiffeisenbanken.

Banken

Het interview vindt plaats in de Raiffeisenzaal van het Leuvense Cera kantoor. 'Symbolisch', vindt Jacobs, consulente van Coopburo. 'Naar Friedrich Wilhelm Raiffeisen zijn een aantal coöperatieve banken genoemd. Net als in Duitsland leven de boeren in België op het einde van de 19e eeuw in grote armoede. In navolging van Raiffeisen richtten zij spaar- en kredietcoöperaties op. Die lokale coöperaties worden Raiffeisenkassen genoemd. De overkoepelende coöperatie heet eerst Centrale Kas voor Landbouwkrediet en wordt later Centrale Raiffeisenkas, afgekort CERA. Die groeit uit tot een volwaardige bank. Bij de vorming van de KBC Bankverzekeringsgroep in 1998 worden de bankactiviteiten van CERA Bank ingebracht in KBC Bank NV en ontstaat het huidige Cera, met vandaag nog altijd meer dan 400.000 coöperanten', benadrukt Jacobs.

Landbouw

Ze wijst op goed uitgebouwde coöperaties in de landbouwsector. 'Een toonaangevend voorbeeld is Milcobel, een coöperatie van 3.000 melkveehouders. Als vennoten van Milcobel krijgen de boeren een optimale verkoopprijs voor de melk. Milcobel telt negen vestigingen. Ze produceren onder meer Inza melk, Brugse kaas, en ijscrème met private label voor alle grote Belgische supermarkten. In de raad van bestuur van Milcobel vind je boeren. Zij hebben het voor het zeggen, want ze zijn de eigenaar. Als vennoot investeren ze 20 tot 30.000 euro, maar ongeacht de kapitaalbreng heeft iedere vennoot één stem. Als een marketeer zijn promotieplan komt toelichten, moet hij echt uit zijn pijp komen. De boeren-bestuursleden zien er nauwlettend op toe dat iedere eurocent voor marketing en distributie goed wordt besteed. Anders gaat dit ten koste van hun inkomen als melkleverancier. Eerder dan met de onmiddellijke winst zijn de boeren sterk begaan met de toekomst op lange termijn, want ze wensen een leefbaar bedrijf over te laten aan de eigen kinderen', weet Jacobs.

'Bij een coöperatie gaat het om mensen die samen iets willen ondernemen omdat ze dit samen beter kunnen dan alleen. Kijk

EN Strength of cooperatives

Over one billion people around the world belong to a cooperative. Cooperative ventures employ well over 100 million people, creating more jobs than all the multinationals together. Successful examples can be found in this country's agricultural, energy, retail and insurance sectors but Dirk Barrez and Lieve Jacobs are keen to stress just how very many opportunities are still available. Barrez's book *Coöperaties. Hoe heroveren we de economie?* talks about cooperatives and how to reclaim the economy,

while referring to the successful retail chains Coop and Migros in Switzerland. 'Cooperative ventures also offer fresh opportunities for the self-employed, particularly in the retail sector. It is an alternative to the standard type of franchising, which often involves a negative pairing of the self-employed and employee statuses, compared with a cooperative, which is your own company allowing you to take your own decisions along with other people who join the venture.'

naar de veilingen voor landbouwproducten. In het verleden ging iedere tuinder of landbouwer apart naar de markt om er zijn kersen of asperges te verkopen. Handelaars speelden hen tegen elkaar uit en ze kregen zelden een faire prijs. Daarop gingen boeren en tuinders zich verenigen in een coöperatieve vennootschap en zo stonden ze samen sterker.'

Energie

Buiten de landbouw zijn er in eigen land nog sectoren waarin de coöperatie het verschil kan maken. Barrez wijst erop dat in de energiesector coöperatieve ondernemingen al een belangrijke speler zijn in de productie van windenergie. 'Neem Ecopower. De financiële inbreng van iedere vennoot bedraagt maximum 50 aandelen van elk 250 euro en het dividend is beperkt tot maximum 6 procent. Ze hoeven immers geen aandeelhouders rijk te houden of superlonen uit te betalen aan de CEO. In 2013 hebben coöperanten zelfs beslist om dat jaar geen dividend uit te keren. Niet de winst, maar het voortbestaan van de coöperatieve primeert. Als klant en coöperant weet je dat je een afnemer bent van milieuvriendelijke en duurzame energie. Bovendien drukt Ecopower zijn stempel op de prijsvorming; de klant vindt dit positieve effect terug in een faire prijs voor elektriciteit. Op minder dan 25 jaar is Ecopower uitgegroeid tot een coöperatie van bijna 50.000 vennoten. Het bedrijf is niet geïnteresseerd in een monopolie, want het ondersteunt zelf de oprichting van andere coöperaties in de energiesector, zoals Beauvent in West-Vlaanderen en Bronsgroen in Limburg. Het is opvallend dat de klanten die lid zijn van een coöperatieve energieleverancier bewuster omgaan met energie en minder energie verbruiken.'

Opvolging verzekeren

'Soms weten we als klant niet eens dat bepaalde producten en diensten geleverd worden door coöperaties', zeggen Barrez en Jacobs. 'Zo is er de coöperatie Multipharma voor de verdeling van geneesmiddelen. Voorts is er de coöperatie P&V die in de sector van de verzekeringen een marktaandeel heeft van enkele procenten. In de drankhandel vind je in alle provincies de aankoopcoöperatie Prik & Tik. Verder is er Selexion voor elektro, telefonie en multimedia waarlangs meer dan 250 onafhankelijke winkels in België hun inkoop samen organiseren.'

'Voor zelfstandigen, in het bijzonder in de sector van de kleinhandel, opent de coöperatieve vennootschap nieuwe perspectieven. Het is een alternatief voor de klassieke vorm van franchising, een formule die van toepassing is bij Panos, Prémaman en Media Markt. Bij franchising gaat het vaak om een nadelige combinatie van het statuut van zelfstandige

met dat van werknemer. Bij een coöperatie daarentegen is het jouw eigen onderneming, maak je met andere leden die toetreden tot de coöperatie eigen keuzes. Weet je dat er 40.000 KMO's en grotere familiale bedrijven momenteel worstelen met het probleem van opvolging? Voor velen van hen kan het coöperatief model een oplossing bieden. Daarbij zouden ze hun werknemers medevenoot kunnen maken, waardoor de continuïteit wordt verzekerd en de onrust over de toekomst wordt weggenomen.'

Opleiding economie

'De coöperatie is geen makkelijke ondernemingsvorm, maar uit de praktijk blijkt dat coöperatieve bedrijven dubbel zo lang leven als gewone bedrijven. Een essentiële voorwaarde is echter de blijvende betrokkenheid van de vennoten. Als ze enkel in hun dividend geïnteresseerd zijn en niets meer in de pap te brokkelen hebben over de keuzes van het

bedrijf, loopt het faliekant af, zoals de Arco-coöperanten helaas hebben moeten ervaren.'

Barrez en Jacobs stellen dat de leden een coöperatie hebben, en niet omgekeerd. Het is essentieel dat die leden zich bemoeien met de beslissingen en hun verantwoordelijkheid opnemen. Bovendien zou er in de opleiding economie meer aandacht moeten gaan naar coöperaties. Als je nu een manager zoekt om een coöperatie te leiden, is het niet evident dat je iemand vindt onder de (jong) afgestudeerden economie. Wereldwijd zijn er nochtans drie keer meer mensen die deel uitmaken van een coöperatie dan er mensen zijn die aandelen hebben op de beurs.'

i Wie het nieuwe boek *Coöperaties. Hoe heroveren we de economie?* bestelt via www.pala.be krijgt tien procent korting plus gratis verzending als hij of zij 'RandKrant' vermeldt.

In de tropen

MEISE In de Plantentuin van Meise zijn twee vernieuwde regenwoudkassen geopend. 'De renovatie heeft twee jaar geduurd en 294.000 euro gekost', vertelt bioloog Koen Es van de Plantentuin. 'In de kassen staan meer dan 400 verschillende soorten planten: wilde bananenplanten, reuzenkruiden, maffe mierenplanten en snelgroeïende parasolbomen. Je waant je er echt

in de tropen. Per dag wordt er meer dan 1.000 liter water gespreid. Nergens op aarde groeien er zo veel verschillende soorten planten als in het regenwoud, de biodiversiteit is er enorm. Daarom wil de plantentuin vijf van de dertien serres van het Plantenpaleis wijden aan dat regenwoud. De eerste twee van die regenwoudkassen zijn nu dus klaar.' ▀ ▸

Leuk en leerrijk zomeren

DROGENBOS Eind augustus strijkt de Zomer van Arch'educ neer in het FeliXart Museum in Drogenbos. 'Op 28, 29 en 30 augustus organiseren we in en rond dit prachtige museum meer dan dertig leuke en leerrijke activiteiten', legt Bea Van Steelandt van Arch'educ uit. 'Zowel alleen, onder vrienden als met het gezin en oma en opa vind je gegarandeerd je gading. Overheerlijke pizza's bakken in de oude steenoven in de tuin van het museum, paletten omtoveren tot tuinmeubeltjes, ingewijd worden in de wereld van de kal-

ligrafie, genieten van een initiatie mindfulness, het zijn maar enkele voorbeelden uit ons aanbod. 's Middags kan je lunchen in ons Café Arch'educ en we sluiten elke dag af met een aperitief en een concert in de museumtuin.' ▀ ▸

i De Zomer van Arch'educ vindt plaats op 28, 29 en 30 augustus in FeliXart Museum in Drogenbos. Voor meer informatie en inschrijvingen: www.zomervanarcheduc.be

Tricolore Truien

WEMMEL Waar in ons land kun je op voetbalbedevaart? Wie kwam na tachtig jaar op het idee om de Rode Duivels helemaal in het rood te laten spelen? Hoe komt het dat het Duivelstruitje ooit werd ontworpen door de vrouw van een dubieuze Nederlandse oliemagnaat? Op die vragen krijg je een antwoord in het boek *Tricolore Truien* van Wemmelaar en journalist Michaël Bellon. 'Ik ben verzamelaar van voetbaltruitjes, vooral dan van de Rode Duivels. Het boek is het resultaat van mijn speurtocht naar Belgische

demaand ▶

De provincie Vlaams-Brabant, het Vlaams Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest ondertekenden een akkoord voor de realisatie van vijftien fietssnelwegen, waaronder de HST-fietsroute tussen **Zaventem** en **Machelen**, met een fietsbrug over de Ring 0. De kosten worden geraamd op 13,3 miljoen euro. Aanleg: eind 2015. ▶ Omdat kar-

tonnen nepagenten het rijgedrag positief beïnvloeden, zal de politiezone **Zaventem** er in de toekomst nog gebruik van maken. ▶ Faciliteitengemeenten **Kraainem**, **Linkebeek**, **Sint-Genesius-Rode** en **Wezembeek-Oppem** hebben de oproepingsbrieven voor de verkiezingen van 25 mei in twee talen verstuurd. Hiermee overtreden ze de taalwetgeving

en breken de burgemeesters van Sint-Genesius-Rode en Wezembeek-Oppem hun woord om alles wettelijk correct te laten verlopen. ▶ De Fietsersbond van **Tervuren** vraagt meer aandacht voor vergeten kleine en trage wegen. ▶ **Machelen** wil een wandelpad aanleggen langs de drukke Woluwelaan en hiermee ook een aantal kleine

Verzet tegen stadion op Parking C

GRIMBERGEN De buurtbewoners van Parking C in Strombeek-Bever hebben een vzw opgericht om een juridische strijd te kunnen aangaan tegen de bouw van een nieuw voetbalstadion op Parking C. Er zijn plannen om op de Heizel een stadion te bouwen met plaats voor 60.000 supporters. 'De locatie is niet geschikt voor een stadion van deze omvang', meent Philippe Fierens van het buurtcomité.

'Het stadion zal een pak extra verkeer met zich meebrengen en de belastingbetaler zal mogen opdraaien voor de infrastructuurkosten. De plannen gaan in tegen de trend in andere landen, waar stadions ver van woonkernen worden gebouwd. We willen alle mogelijke rechtsmiddelen aanwenden om dit megalomane project te verhinderen, vandaar de oprichting van onze vzw.' ■ TD

shirts. *Tricolore Truien* is opgedeeld in elf hoofdstukken of *shirtstories*. Aan de hand van die elf boeiende verhalen schets ik de geschiedenis en de evolutie van de uitrusting van de Rode Duivels.' Het boek bevat ook een katern van 32 bladzijden met kleurenfoto's van zeldzame en authentieke voetbaltruien die door de jaren heen door de Rode Duivels werden gedragen. ■ TD

WIN

Een exemplaar door te mailen naar randkrant@derand.be.
We geven er 4 van weg!

Het boek *Tricolore Truien* van Michaël Bellon telt 256 pagina's, kost 22,50 euro en is te koop in de boekhandel. Meer info op www.debezigebijantwerpen.be

De verenigde burgemeesters

VILVOORDE/HALLE De 35 burgemeesters uit Halle-Vilvoorde ondertekenden in mei een gemeenschappelijke verklaring waarmee ze de komende Vlaamse Regering om meer aandacht vragen voor de regio. 'Wij willen de overheid duidelijk maken dat onze regio extra middelen nodig heeft. De Vlaamse Rand en Halle-Vilvoorde wordt met specifieke problemen geconfronteerd. De regio verandert in snel tempo. Het beleid moet versterkt worden.' De verklaring bevat vier prioriteiten: een groter budget voor de zorgsector zodat de historische achterstand kan worden ingehaald, Halle en Vilvoorde erkennen als centrumsteden, het Gemeentefonds versterken zodat het meer ten goede komt aan de randgemeenten en meer inspanningen op het vlak van de mobiliteit. Deze vragen kunnen op een grote consensus rekenen in de regio. De burgemeesters engageren zich om deze eisen onder de aandacht te houden en te verdedigen bij hun eigen partij en de andere overheden. Volgens hen moet deze verklaring mee op de onderhandelingstafel komen van de volgende Vlaamse Regering. ■ CS

groene zones met elkaar verbinden. ► In **Zaventem** wordt Ons Huis, de laatste feestzaal in de gemeente, afgebroken. - Horeca Vlaanderen vreest dat 1.000 van de 5.000 horecazaken in Halle-**Vilvoorde** de deuren zullen moeten sluiten, als het nieuwe witte kassasysteem in 2016 effectief wordt ingevoerd. ► In **Vilvoorde** is het nieuwe infopunt voor toe-

ristische en algemene informatie geopend in het gerenoveerde Mattenkot. ► Linkebekenaren kunnen opnieuw terecht in het eet- en praatcafé van de Moelie, dat de naam Herberg De Zondag kreeg. ► De politiezone **Vilvoorde-Machelen**, het vredegerecht en de politierechtbank bestuderen of het mogelijk is om in de toekomst samen onder één dak te

zitten in Vilvoorde. ► De politiezone Druivenstreek investeert 350.000 euro in een cameranetwerk van 18 camera's waarbij ook nummerplaten worden gefotografeerd en gelezen. ► Op de hoek van het Stationsplein en de JB De Keyzerstraat in **Overijse** opent de Italiaanse delicatessenzaak Poppeia, uitgebaat door Sophie Dutordoir, de vroegere grote

baas van Electrabel. ► **Machelen** zal via een samenaankoopprocedure door Eandis nog tot en met 2017 alleen 100 procent groene stroom gebruiken. ► Inwoners die de Willemsbrug in **Grimbergen** met de fiets of te voet willen nemen, moeten tot oktober de overzetboot nemen, omdat er aan de brug wordt gewerkt. ► **Wemmel** krijgt van de Vlaamse

Expeditie Pajottenland

PAJOTTENLAND Op 13, 14 en 15 juni vindt de *Expeditie Pajottenland* plaats. Het driedaagse evenement zet de voltooiing van het Wandelnetwerk Pajottenland in de kijker en leidt je al wandelend, fietsend en smullend langs de knapste plekjes van het glooiende Pajottenland. Het Wandelnetwerk Pajottenland is met zijn meer dan 750 kilometer bewegwijzerde trage wegen het grootste wandelnetwerk van Vlaanderen. In 2010 werd het eerste deel van het netwerk bewegwij-

400 km fietsen in 24 uur

PAJOTTENLAND Op 20 en 21 juni vindt de *Pajotse 400* plaats, een wielerevenement voor geoefende fietsers. De organisatie is in handen van de sportregio's Zuidwest Rand en Pajottenland, samen met de provincie Vlaams-Brabant. Het concept is eenvoudig maar niet te onderschatten: 400 kilometer fietsen binnen 24 uur. Een kans om je te bewijzen als flandrien. Wie het iets rustiger aan wil doen, kan kiezen voor een tocht van 200 of 100 kilometer. Centrale vertrekplaats is het gemeentelijk sportcentrum Koornmolen in Gooik. Dit jaar wordt er samengewerkt met intercommunale Haviland om er een afvalarm evenement van te maken. Meer informatie over de Pajotse 400 en nuttige trainingstips om je goed voor te bereiden, vind je op www.vlaamsbrabant.be ■ **TD**

Toen leven overleven was

BRABANTSE KOUTERS Toerisme Brabantse Kouters start in augustus met een tentoonstelling over de overlevingsstrijd van mensen tijdens de Eerste Wereldoorlog. De expo is opgebouwd rond zes fietsen, die telkens een ander thema belichten: de inval en opeisingen door de Duitsers, liefdadigheidsacties, vluchtelingen, ontspanning en wederopbouw. In oorlogstijd was de fiets het vervoermid-

del bij uitstek en vormt dus de rode draad in de rondreizende tentoonstelling die start in Meise en telkens drie weken is opgesteld. Ze is verder te zien in Vilvoorde, Grimbergen, Zemst, Machelen, Kapelle-op-den-Bos, Merchtem, Londerzeel, Affligem, Opwijk en Asse.

Daarnaast hebben Toerisme Brabantse Kouters en Toerisme Vlaams-Brabant drie fietsroutes uitgestippeld langs het knooppuntennetwerk. Ze doen plaatsen aan die herinneren aan

Milieumaatschappij (VMM) 4,2 miljoen euro aan subsidies voor de heraanleg van de rioleringen en het wegdek in de Van Elewijckstraat (3.865.000 euro) en de aanleg van een gescheiden rioleeringsstelsel in de Remekerstraat (380.000 euro). ▶ In het OLV Ziekenhuis Campus **Asse** in de Bloklaan starten na het bouwverlof de werken aan een kiss & ride-zone en de renovatie van de materniteitkamers. ▶ De gas-

centrale van Electrabel in **Drogenbos** zal worden gesloten. ▶ De eerste trams zouden eind dit jaar terecht kunnen op Marconi, de nieuwe stel- en herstelplaats op de grens van Ukkel, Vorst en **Drogenbos**. ▶ Het cultuurcentrum in **Strombeek** en Westrand in **Dilbeek** vierden samen hun veertigste verjaardag met de uitgave van een boek en een symposium. ▶ De scouts van **Zaventem** starten met een Akabe-afdeling

voor kinderen met een beperking. ▶ De leerlingen van het GISO in **Machelen** hebben een brug geplaatst aan de Trawool, waardoor het natuurgebied weer toegankelijk wordt. ▶ Het provinciebestuur van Vlaams-Brabant keurde het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan zonevreemde woningen in **Sint-Genesius-Rode** goed, waardoor woningen, die zich niet in woongebied bevinden, kunnen wor-

den uitgebreid en/of verbouwd zonder dat de open ruimte of natuur in het gedrang komt. ▶ Het stadsbestuur van **Vilvoorde** gaat in op de uitnodiging van de Amerikaanse ambassade om een uitwisselingsproject op te zetten tussen de Amerikaanse stad Columbus in de staat Ohio en Vilvoorde. De uitwisseling heeft betrekking op de lokale aanpak van de radicaliseringsproblematiek. ▶ Belgacom zal

i

Fatima Ualgasi is een geboren en getogen Vilvoordse met internationale roots, literaire ambities en diverse blogs. Voor *RandKrant* schrijft ze afwisselend met Tom Serkeyn, Joris Hintjens en Dirk Volckaerts de column *mijngedacht*.

Airport

zerd in Gooik, Lennik, Pepingen, Roosdaal en Sint-Pieters-Leeuw. Nu zijn ook Galmaarden, Herne Bever, Dilbeek, Halle en Geraardsbergen eraan toegevoegd. Het wandelnetwerk is nu ook gekoppeld aan de Groene Wandeling in Brussel, via knooppunten in Sint-Pieters-Leeuw. ■ TD

i Meer informatie over Expeditie Pajottenland vind je op www.pajot-zenne.be Inschrijven kan nog tot 1 juni.

WO I. De tijdelijke fietsroute en de twee historische fietsroutes langs de Dijlen en de Getelinie zijn nu gebundeld. Ze zijn gratis verkrijgbaar in de toeristische diensten van de Brabantse Kouters. Voor de leerlingen van het 4e, 5e en 6e leerjaar is er een specifieke lesmap rond de tentoonstelling en er staat een fiets op kindermaat. ■ GH

i <http://toenlevenoverlevenwas.be>

de laatste twee overblijvende telefooncellen in **Dilbeek** aan de Verheydenstraat en op het Gemeenteplein in Groot-Bijgaarden binnenkort weghalen. ► De derde fase van de GEN-werken in **Hoeilaart** loopt stilletjes op zijn einde. Zo is het spoorwegplatform voor het derde en vierde spoor tussen de ring en de Nilleveldstraat aangelegd en werden de stopplaatsen Hoeilaart en Groenendaal vernieuwd. ■ JH

Airport, you've got a smiling face. You took the one I love so far away. Fly her away. Fly her away. Airport. (The Motors)

Op het moment dat ik dit stukje schrijf, wordt er een nieuw hoofdstuk gebreed aan het eeuwigdurende verhaal van de (nacht) vluchten boven Brussel en de Rand. Er was eens een vlieghavenplan dat maar niet uitgevoerd raakte tot plots staatssecretaris voor Mobiliteit Melchior Wathelet zo vlak voor de verkiezingen tot daden overging en alsnog de vliegroutes spreidde. Niet zo verstandig misschien om de knuppel juist dan in het toch al hypernerveuze hoenderhok te gooien? Of was het strategisch? Na protest werden de routes aangepast, al dan niet op eigen initiatief, kwam er protest, ... Ad infinitum. Bij dit alles maakte de staatssecretaris naar mijn gevoel toch een relevante opmerking: we hebben dringend nood aan een debat over waar we met die luchthaven naartoe willen.

Eerlijk gezegd, ik heb de heisa rond de nachtvluchten nooit begrepen. Ik woon al heel mijn leven op enkele kilometers van die luchthaven, maar ik kan niet zeggen dat ik ooit last heb gehad van vliegtuiglawaai. Ik hoor ze wel, maar ik lig er niet wakker van. Het gekakel er rond kwam op mij altijd over als een typisch geval van het NIMBY-syndroom. Not In My Backyard. Ook nu weer: de rijkere gemeenten in het oosten van Brussel liggen er wakker van. Dus hertekent staatssecretaris de vluchtroutes. Daarmee verplaatste hij uiteraard alleen het probleem naar elders. In dat opzicht denk ik niet dat de activiteiten naar Luik of Charleroi overbrengen, zoals de in het nauw gedreven Melchior Wathelet uiteindelijk opperde, veel zou oplossen. Ik stel me zo voor dat daar nu al de eerste vergaderingen van verontruste burgers plaatsvinden. En toch, los van het communautaire aspect, zit er misschien wel iets in.

Hoewel ik dus zelf geen last heb van vliegtuigen kan ik me voorstellen dat anderen dat wel hebben. Je maakt me in ieder geval

niet wijs dat het gezond is om vlakbij een luchthaven te wonen. Het meest logische zou zijn om die aan te leggen in niet al te dicht bevolkte gebieden. Maar op dat vlak zitten we in ons land natuurlijk wel met een probleem. Veertig jaar geleden leerde ik op school dat België een van de dichtstbevolkte en meest verstedelijkte gebieden van Europa is. Dat is er niet beter op geworden. Ik heb in mijn nabije omgeving de stad zien uitdeinen. Letterlijk. Op het veldje waar we in mijn kindjaren groenten teelden, staan nu huizen. De rustige straten aan de stadsrand waar ik mijn eerste rijlessen kreeg, zijn nagenoeg volledig dichtgebouwd. De ene gemeente loopt hier naadloos over in de andere.

Dat maakt dat ook infrastructuur zoals snelwegen en die vermaledijde luchthaven meer en meer ingekapseld worden. Economisch gezien is Zaventem natuurlijk heel goed gesitueerd: centraal gelegen, dichtbij de hoofdstad en haar vele internationale instellingen. Het element tewerkstelling is uiteraard zeer belangrijk zowel voor Brussel als voor de Rand. Maar dat neemt niet weg dat, hoe je die vluchtroutes ook tekent, sowieso heel veel mensen eronder wonen. Brusselaars, inwoners van de Rand. Rijk en arm.

Ik weet niet of Melchior Wathelet het zo bedoeld heeft, maar moeten we ons inderdaad niet de vraag stellen of we dat wel willen, een luchthaven middenin een zeer dichtbevolkt gebied? Nu ja, ze ligt er al, en overkappen is in dit geval helaas geen optie. Maar een verdere uitbreiding ervan, is dat wel wenselijk? Zou het misschien geen optie zijn om de totale luchtvaartactiviteit in ons land te verdelen over meerdere kleinere luchthavens? We hebben er tenslotte genoeg, en zelfs aan beide zijden van de taalgrens.

TEKST Fatima Ualgasi ■ FOTO Filip Claessens

i

Reacties? Mail naar randkrant@derand.be

Eind maart. De Verenigde Naties melden dat ze zich grote zorgen maken om vijf miljoen Zuid-Soedanezen, waarvan een miljoen vluchtelingen. In het dorre noorden van Oeganda rijdt één Belg van snikheet tentenkamp naar zanderige nederzetting.

TEKST Marijn Sillis • FOTO Marijn Sillis

Joris D'havé, van Overijse naar Oeganda

‘Het verschil maken’

Zijn naam? Joris D'havé. Niemand weet dat hij zijn vakanties doorbrengt in Overijse. ‘Wat ik het meeste mis? De druiven en de appels uit onze streek.’ Reporter Marijn Sillis volgde hem op de voet.

Een vervelende thesis en een telefoontje naar zijn nonkel. Zo begon het Afrika-avontuur van Joris D'havé, toen nog student geschiedenis aan de Katholieke Universiteit Brussel. De nonkel, die thuis was in de ontwikkelingssector, raadde hem aan om een scriptie te maken over de stijgende spanningen tussen Oegandese en Indiërs (*tijdens de Engelse kolonisatie verhuisden heel wat Indiërs naar Oeganda, red.*). Goed plan, dacht hij, die meteen zijn koffers pakte. ‘Ik heb nooit goed geweten waarom, maar ik heb altijd interesse

gehad voor het zwarte continent’, verklaart de 27-jarige man uit Overijse. ‘Mijn Frans was niet goed, in Oeganda is Engels de voertaal. Het thema sprak me aan, dus ik ben gewoon vertrokken.’

Het zwarte continent

De *Parel van Afrika* beviel D'havé meteen. Maar de thesis vorderde slechts moeizaam. Na zijn Oegandese avontuur volgden twee jaren zonder veel schoolarbeid en een resem reizen. Uiteindelijk besliste hij dan toch om zijn onderzoek uit te schrijven. ‘Binnen de drie weken was mijn thesis klaar. Als beloning heb ik mezelf opnieuw een vliegtuigticket naar Oeganda gekocht’, lacht D'havé. ‘Uiteindelijk heb ik er een half jaar voor verschillende NGO's gewerkt. Toen zag ik dat

BTC (*Belgische Technische Coöperatie, red.*) van Buitenlandse Zaken nieuwe selecties deed voor jonge mensen die in ontwikkelings-samenwerking aan de slag willen.’ D'havé stelde zich kandidaat, werd geselecteerd en belandde twee jaar in Burundi. Nog steeds praat hij met de nodige weemoed over het volgens hem geweldige Bujumbura. Maar nu is het dus Oeganda, waar hij sinds oktober vorig jaar aan de slag is voor het Rode Kruis Vlaanderen. Als enige Belgische medewerker in het Oost-Afrikaanse land werkt hij op dit moment rond water en sanitair, kwetsbare kinderen en wezen, verkeersveiligheid en vluchtelingen.

Vechten tegen apathie

Na een verzengende werkdag in het Noord-Oegandese Adjumani, waar zo'n 80.000 Zuid-Soedaneese vluchtelingen hun onderkomen hebben gezocht in verweerde tentjes, zegt D'havé dat het soms lastig is het juiste evenwicht te vinden. Dankzij zijn Afrikaanse jobs is het makkelijker om het leven in de Vlaamse Rand in een beter perspectief te plaatsen. Maar als gevolg daarvan wordt hij ook niet meer te erg geraakt door de miserie die hij in Oeganda soms aanschouwt. ‘Ik kom niet huilend thuis, als ik al die hopeloze mensen zie. Dat maakt het toch dubbel voor mij. Leren relativeren is goed, maar op een bepaald moment moet je je ook wapenen tegen apathie.’

We kunnen de Overijse naar geruststellen. Tijdens zijn tocht langs de Zuid-Soeda-

FR ‘Marquer la différence’

Fin mars. Les Nations Unies expriment leurs préoccupations à propos des cinq millions de Sud-Soudanais, dont un million de réfugiés. Dans la région aride du nord de l'Ouganda, un Belge passe d'un camp de tentes à la température caniculaire à une colonie établie dans une région sablonneuse. Son nom? Joris D'havé d'Overijse. Depuis le mois d'octobre de l'année passée, il travaille pour la Rode Kruis Vlaanderen. Il est seul collaborateur belge actif dans ce pays d'Afrique de l'Est où il s'occupe actuellement

des problèmes d'eau et de sanitaires, des enfants et des orphelins vulnérables, de la sécurité routière et des réfugiés. ‘Je preste un grand nombre d'heures, mes seuls moments de détente sont consacrés à la natation et au vélo. Mais j'apprends beaucoup et je me rends compte que ma présence marque effectivement une différence’. Ce qui lui manque surtout ce sont les raisins et les pommes de notre région et quand il rentrera en Belgique à la fin du mois de mai, il se précipitera certainement sur son vélo.

nese vluchtelingenkampen oogt hij eerder bezorgd dan onverschillig. De context leent zich dan ook niet tot lethargie. De vluchtelingen – grotendeels vrouwen en kinderen – hebben al hun bezittingen in onzekerheid achtergelaten. Met grote trucks worden ze van de grens richting vluchtelingenkampen vervoerd. In een troosteloos decor wachten ze met jerrycans op water. Slapen doen ze op flinterdunne matjes onder meurende zeilen. Toen de onrust half december in Zuid-Soedan uitbrak, kwamen er elke dag 3.000 mensen aan. Na het nooit nageleefde staakt-het-vuren in januari daalde dat aantal even naar 200, maar nu melden zich opnieuw zo'n 900 Zuid-Soedanezen per dag. Voor D'havé is het zaak om na te gaan wat de grootste noden zijn, en de hulpverlening aan te sturen. Bedoeling is dat er op initiatief van het Rode Kruis tien waterputten aangelegd of vernieuwd worden. Er moeten hygiënekits komen, tabletten om water te zuiveren, materiaal voor nieuwe latrines en een water-trucking systeem.

Het is van belang

Na de expeditie langs de vluchtelingenkampen – bij een te stevig geroosterde en magere kippenborst in het enige hotelletje in Adjumani – vertelt D'havé dat zijn taak er bijna opzit. En dat er na zes maanden Oeganda straks wellicht een nieuw Afrikaans land wacht. 'Omdat het een tijdelijke opdracht was, heb ik mijn sociaal leven een beetje achtergesteld. Ik heb hier bewust niet te veel vrienden gemaakt en mij volledig op mijn werk gestort. Dat maakt me niet ongelukkig. Ik heb een uitdagende job. Ik prefereer Kampala boven een werkloos bestaan in België. Ik klop veel uren, mijn ontspanning bestaat alleen uit zwemmen en fietsen. Maar ik leer veel, en ik voel dat mijn aanwezigheid hier effectief een verschil maakt. Datzelfde gevoel had ik ook in Burundi en daarom wil ik nog een paar jaar op deze weg verder-

gaan. Ik zie me niet meteen geschiedenislessen geven op een Vlaamse school en in ontwikkelingssamenwerking zijn de jobs op beleidsniveau dun gezaaid. Hier kan ik op een hoog niveau meespelen. Op mijn eerste dag Burundi, ik was een jongetje van 24, zat ik samen met de eerste minister. Ik ben geen carrièreman, ik ben niet superambitueus, maar dat is wel leuk.'

Fietsen in het Zoniënwoud

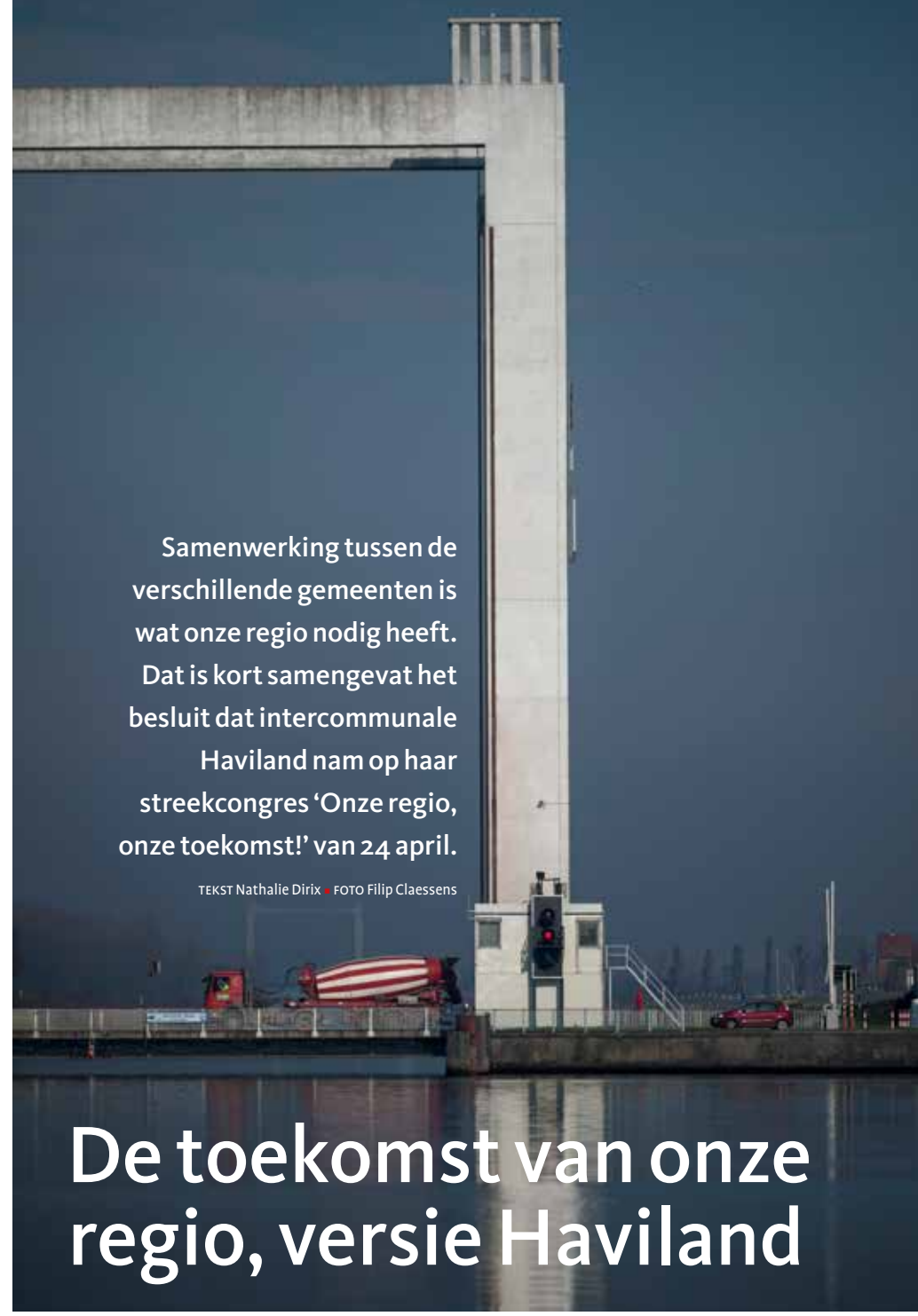
In Bunga, één van de vele wijken van Kampala, opent wachter William de poort. Na een hobbende rit van zes uur is D'havé opnieuw in zijn uitvalsbasis gearriveerd. Vanuit zijn huis heeft hij een mooi uitzicht op de immer krioelende hoofdstad. Het contrast met Overijse kan niet veel groter. Tijdens een lunch in één van de chiquere restaurants van de grootstad praat D'havé over de toekomst. Hij geeft toe dat hij er stilaan een beetje uitgroeit, uit dat Afrika-gevoel. 'Ik houd van dit continent en zijn mensen, maar ik hoef hier ook niet heel mijn leven te blijven. Ik ben niet de Europese Afrikaan die in het verkeerde continent geboren is. Ik ken heel wat Belgische expats die nooit meer zullen terugkeren. Het is aanlokkelijk, hè. Je ontvangt een mooi loon, je kan luxueus leven. Je krijgt een huis ter beschikking, je elektriciteit wordt betaald, je hebt een auto en je kunt een poetsvrouw, nanny en wachter in dienst nemen. Als de dagtaak gedaan is, hoef je niets meer te doen. Die luxe heb je in België niet. Maar dat is niet de reden dat ik hier blijf. Bij mij gaat het om het werk, de uitdaging. Ik denk niet dat ik een boeiendere job zal vinden in mijn thuisland. Al heb ik nog nooit in België gewerkt', glimlacht hij.

Als D'havé eind mei thuiskomt, is het eerste wat hij doet naar Overijse gaan. 'We zijn ondertussen de tweede generatie. Mijn grootvader is in Overijse bekend als de voormalige ACW-voorzitter (Willy D'havé, red.). Mijn vader schreef jarenlang stukken voor de

lokale toneelvereniging, mijn moeder werkt in De Kerselaar. Mijn zus woont nog steeds in Overijse, mijn broer heeft zich in Ottenburg gevestigd. Voor mij blijft Overijse dus mijn thuis, in de eerste plaats omwille van de mensen die ik graag zie. Ook mijn beste vrienden wonen nog in de buurt. Er zijn een paar gasten met wie ik in Overijse heel het parcours heb afgelegd, van lagere school over scouts tot humaniora. Als er tijd is, spreken we af, al lukt dat niet altijd. Als je amper twee weken in België bent, wordt het stresserend om elke avond iemand anders te ontmoeten. Dan verkies ik om bij mijn familie in de zetel te hangen. En om af en toe een concert mee te pikken.'

Meer nog dan de concerten mist D'havé het fruit van onze streek. 'Zo slecht zijn de vruchten in Afrika uiteraard niet, maar niets gaat boven de druiven en de appels uit onze streek.' En hoewel hij in de Parel van Afrika woont, mist hij ook het *eigen* groen. 'Als ik straks even thuis ben, spring ik zeker op de fiets. Van Overijse richting Zoniënwoud of Leuven, door de Duivenstreek. Of ik Afrika ooit opnieuw definitief zal inruilen voor Overijse? Ik beweer niet dat ik per se in Overijse mijn oude dag wil slijten, maar ik sluit zeker niet uit dat ik terugkeer. Ik ben er geboren en getogen en voor mij is het nog steeds de ideale locatie om te leven. Overijse is aangenaam, rustig, groen. Het is groot genoeg, maar tegelijkertijd nog steeds landelijk en vooral gezellig.'

i Deze reportage is tot stand gekomen met steun van het journalistieke trainingsprogramma Beyond Your World. BYW wordt financieel mede mogelijk gemaakt door de Europese Commissie.

Samenwerking tussen de
verschillende gemeenten is
wat onze regio nodig heeft.
Dat is kort samengevat het
besluit dat intercommunale
Haviland nam op haar
streekcongres 'Onze regio,
onze toekomst!' van 24 april.

TEKST Nathalie Dirix • FOTO Filip Claessens

De toekomst van onze regio, versie Haviland

De tijd van louter gemeentelijk denken en handelen is voorbij. De toekomst behoort toe aan gemeenten die vanuit een regionaal perspectief beleid voeren. Mark Suykens, directeur van de Vereniging voor Steden en Gemeenten (VVSG), hield een pleidooi voor intergemeentelijke samenwerking. 'Samenwerking met andere gemeenten is niet langer een optie, het is een kerntaak. Want door bepaalde problemen gemeenschappelijk te benaderen, kan je ze met meer middelen en slagkracht aanpakken. Een regionale benadering is goed om je lokale bestuurskracht te versterken.'

Prioriteiten

Maar welke problemen of activiteiten pak

je gemeenschappelijk aan? De intercommunale Haviland stelde een streekcharter samen waarin de uitdagingen voor onze regio opgelijst worden. Bovenaan de lijst staan 'verstedelijking' en 'mobiliteit'. We kunnen er niet omheen dat de bevolking in onze regio stelselmatig toeneemt, dat de verstedelijking van de Rand een feit is en dat de mobiliteit een heet hangijzer is. Het charter ziet het ook als een prioriteit dat de hogere overheden Vilvoorde en Halle als centrumsteden erkennen. Hierdoor zouden ze over extra financiële middelen kunnen beschikken om een en ander aan te pakken. Haviland pleit voor geïntegreerde maatregelen op vlak van mobiliteit. Stop de versnipperde aanpak, begin met het gezamenlijk beheren van verkeersstromen, sluiptverkeer

en parkeerproblemen. Verder heeft Haviland het over wonen, bedrijfsruimte, detailhandel, klimaatneutraliteit en Nederlands als instrument voor kwalitatief samenleven. Dat niet alles tegelijkertijd gerealiseerd zal kunnen worden, spreekt voor zich, maar dit charter is alvast een sterk fundament waarop de toekomst van de regio gebouwd kan worden.

Consensus

Tijdens het politieke kopstukken debat op het streekcongres bleek dat de burgemeesters zich achter het charter van Haviland scharen en dat ze de daad bij het woord willen voegen. Michel Doomst (CD&V), burgemeester van Gooik, vindt dat we nood hebben aan een actieplan. Hans Bonte (SP.A), burgemeester van Vilvoorde: 'Laten we over de partijgrenzen heen denken en prioriteiten stellen. Een versterking van het lokaal bestuursniveau en een vlotte mobiliteit kunnen niet langer uitgesteld worden.' Irina De Knop van Open VLD en burgemeester van Lennik: 'Het is positief dat we de zaken openlijk durven stellen, maar laten we niet de fout maken dit momentum voorbij te laten gaan. De zaken die ik vandaag hoor, waren vijf jaar geleden ook al aan de orde.' N-VA gaf aan de hand van een concreet voorbeeld aan dat ze voorstander zijn van projectmatige samenwerking. Vrijwillige samenwerking werkt beter dan verplichte, structurele samenwerking. 'De politiediensten van Halle, Beersel en Sint-Pieters-Leeuw werken al verschillende jaren samen. Een bewijs dat je geen fusie nodig hebt om efficiënt samen te werken', aldus Luc Deconinck (N-VA), burgemeester van Sint-Pieters-Leeuw. Ook Groen is het in grote lijnen eens met dit charter. 'Meer middelen voor onze regio zijn nodig, maar we stellen vast dat het al bij al toch maar een voorzichtige verschuiving naar verduurzaming is', zei Kathleen De Ridder.

Violen stemmen

Voorzichtig of niet, het charter van Haviland is in ieder geval een belangrijke stap in de richting van een meer duurzame toekomst voor de regio Halle-Vilvoorde. Het stuurt bovendien aan de nieuwe regering de eensgezinde boodschap dat de gemeentebesturen een gemeenschappelijke toekomstvisie hebben en dat er een collectief engagement is om die visie in de praktijk om te zetten. Nu komt het erop aan verder aan een zeel te trekken. Tijdens het debat werd er geopperd dat de verschillende gemeentebesturen elkaar op geregelde tijdstippen zouden ontmoeten.

AGENDA
JUNI E.V.
2014

Uit

in de Rand

Not Johnny Cash
& The Tennessee Four
© EDD VERSCHUEREN

Dag vol muziek

VA
RIA

Het vroegere folkfestival in Rode zag vorig jaar de kans schoon om het aanbod te verbreden. Hoewel folk nog steeds ruim aanwezig is, worden ook andere muziekgenres aangeboord. Folkin'Ro werd Volkin'Ro. 'We willen jong en oud aanspreken en dat lukt het best met populaire artiesten in een luchtig vakantiesfeertje', getuigt medewerker Quentin Dekeukelaere namens het organiserende team. **Roos Denayer** en **Appamada** bijten de spits af. Rond vier uur nemen **Not Johnny Cash & The Tennessee Four** de fakkel over. Op akoestische gitaren klinkt de country nog aanstekelijker dan op elektrische. **The Mighty Moustaches** pluk-

ken tussen de covers van oude hits en nieuw werk vermakelijk aan hun wilde snorharen. **Frank Vander linden** laat zijn band thuis, zodat hij zich met ontbloot hoofd helemaal solo kan uitleven. Vooraleer de **Fixkes** hun meezingers op het publiek afvuren, serveert **Jamie Clarke** nog een stevige portie Angelsaksische folk. Allemaal muzikale spetters, die muziekfreaks op een zwoele vakantiedag bij het nekvel grijpen. ■ LD

ZA · 9 AUG
Volkin'Ro

Sint-Genesius-Rode,
GC de Boesdaalhoeve,
02 381 14 51

Geen tijd of niets dan tijd?

VA
RIA

Om te ontsnappen aan de alledaagse oppervlakkigheid dompelen dichters zich onder in een heilzaam taalbad. Op de vier zondagen van juli vertrekken vanuit de Mansveldhoeve in Pepingen twee poëzieroutes. Wandelaars en dagjestoeristen kunnen kiezen tussen een traject van 4 of 10 km. 'Dit jaar zijn er twee soorten panelen waarop de gedichten zijn aangebracht', licht initiatiefnemer Jos De Decker toe. 'Omdat we onze tiende verjaardag vieren, diepten we handmatig geschilderde platen uit het verleden op, die we confronteren met de Forex-exemplaren, waarop de gedichten en de beelden niet zijn gepenseeld maar afgedrukt. De schilders inspireren zich op de tekst. Bij een gedicht over een winterlandschap verschijnt een goed ingeduffelde jager. Na het vernissageweekend is de tweede zondag gewijd aan de haiku. De Brabantse haiku-kern trakteert ons op een video met authentieke foto's en haiku's van de leden. Van Ivo De Decker worden foto's getoond die hij tijdens zijn verre fietstochten maakte. Welke artiesten op de derde zondag van juli de kunstshapping verzorgen, blijft een verrassing. Op de laatste zondag zijn Ierse dichters en muzikanten te gast. Joris Iven, die vele gedichten in het Nederlands vertaalde, vertelt over de evolutie van het Iers poëzielandschap.'

Ondertussen werkten al 32 dichters mee aan de *Renga* of kettingbrief. Met een beroemd gedicht van Maria Vasalis over de tijd als vertrekpunt schreven dichters uit Nederland, Vlaanderen en Zuid-Afrika een vervolg op elkaars tekst, waarbij ze de laatste zin van hun voorganger overnamen. Op de expo in de Mansveldhoeve wordt teruggeblikt op het voorbije decennium. 'Er is geen tijd of is er niets dan tijd?', citeert onze gesprekspartner. ■ LD

6, 13, 20 EN 27 JUL · 14.30
ArtsElingen

wandeltochten en expo
Pepingen, Mansveldhoeve
(Oudenaaksestraat 4),
www.mansveld.be

Koken en elkaar leren kennen

THEATER

In *Dinner with Dad* exploreren de acteurs van het Zuidelijk Toneel de relatie tussen vader en zoon.

Theatermaker Lucas De Man laat hen kokkerellen voor het publiek. Ondertussen keuvelen ze over het verleden.

Gert De Boer profileert zich als een joviale vader, die het liefst ongecompliceerde gerechten bereidt en er mooie tafelstukjes mee maakt. Met minitomaatjes en mozzarella bouwt hij een eetbare piramide van Gizeh. Ter plekke bedenkt hij ook slogans om zijn etenswaren aan te prijzen. 'Geef je gerecht een leuke naam en geen kind zal het laten staan.' Zijn zoon Viktor (**Justus Van Dillen**) is iets minder loslippig. Aan zijn mimiek kan je afleiden wat hij over de uitspraken, die hij moet aanhoren, zoal denkt. Toch ontpopt

ook hij zich als een energieke kerel. Hij heeft het over de gedenkwaardige jaren 1960 en 1970, toen provo's, hippies en protestzangers hun vrijheid opeisten. De vaderlijke autoriteit, al dan niet door de pater familias zelf opgeëist, staat op losse schroeven.

'Zelf ben ik nooit met mijn vader gaan eten', bekent **Lucas De Man**. 'Onze verhouding was moeilijk, maar door mijn toneelregies begrijpt hij enigszins wie ik ben. Ik hoop dat de voorstelling ook andere vaders en zonen, die uit elkaar zijn gegroeid, opnieuw samenbrengt of dat ze tenminste met elkaar een gesprek aanknopen.' Meteen na de voorstelling wordt het publiek uitgenodigd op een etentje, om het saamhorigheidsgevoel te versterken. 'We zijn te veel en te vaak op onszelf gericht. Ik zou vruchtbare ontmoetingen willen tweebrengen, die je niet vlug vergeet. Als theatermaker en kunstenaar experimenteer ik met vormen die de geschikte

Voedsel

EXPO

Voedselkramen met hapjes uit de vier continenten zijn er bij de vleet op Couleur Café. Het vermaarde wereldmuziekfestival in Brussel reserveert gewoontegetroou ook een loods voor beeldende kunst. Op de tentoonstelling *La Grande Bouffe* in het Cool'Art Café zijn creaties samengebracht van internationale hedendaagse artiesten uit verschillende domeinen die op een frivole of kritische manier voedsel integreren in hun werk of er tenminste naar verwijzen. 'Alleen de titel is ontleend aan de legendarische film uit de jaren zeventig', zegt samensteller **Herman Bertiau**. 'De tekorten, de overdaad en het eten uit verveling werden al vaak aangeklaagd. De geselecteerde kunstenaars peilen naast de morele en psychologische aspecten ook naar de esthetische en erotische kant. Opmerkelijk is de

omstandigheden scheppen voor deze onderlinge contacten.'

Tijdens de proloog van *Dinner with Dad* kleedt de grootvader zijn kleinzoon uit en trekt hem een pyjama aan. Tijdens de finale gebeurt het omgekeerde. De zorgzaamheid, waarmee beide taferelen in scène worden gezet, is ontroerend. Eens te meer wordt aangetoond hoe op het gebied van de zorgzaamheid de generaties op elkaar zijn aangewezen.

Lucas De Man studeerde aan de Leuvense universiteit Germaanse filologie, maar maakte vooral furore met de stichting Nieuwe Helden. Hij ijvert voor een opwaardering van de publieke ruimte. 'De anonieme consumptiemarktplaatsen zouden ongedwongen, sociale ontmoetingsplekken kunnen worden, waar verwondering, verbazing en verstrooiing de mensen dichter bij elkaar brengen.' ■ LUDO DOSOGNE

VR · 6 JUN · 19.00
Dinner with Dad

Het Zuidelijk Toneel/ Lucas De Man
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

en waarvoor het staat

installatie *Instant Sex Food* van **Clarisse Rebotier**, waarin tussen de witloofbladeren vrouwenbenen oprijzen. Aan de boom van **Bob Verschueren** hangen geen bladeren, maar houten vorken en messen. Bij een Amerikaanse verzamelaar trof ik honderden skateboards met junkfooddecoraties. De reusachtige *Bananenman* van **Jean-François Boclé** uit Martinique is verpakt in cellofaan, want de geur moet draaglijk blijven. Er worden karnenvrachten bananen aangevoerd. **Paul De Gobert** schilderde tientallen appelpanelen. Een chronometer van SOS Honger geeft aan om de hoeveel seconden iemand van honger sterft.

Dat de omvangrijke expositie slechts drie dagen duurt frustrert de curator niet. 'Er komen elk jaar tussen 30.000 en 50.000 festivalgangers over de vloer. Geen enkele galerie of culturele instelling haalt dit cijfer. Met de voorbereiding van deze expositie

was ik een jaar zoet met het speuren naar originele stukken. Ik bezocht kunstenaars in Oost-Europa, Afrika en de VS.' ■ LD

27, 28 EN 29 JUN
La Grande Bouffe

Brussel, Tour & Taxis,
www.couleurcafe.be

CONSUMED © SUSANA RAAB

Stijn met multimediale stadsschilderingen

KLAS
SIEK

Met een honderdtal volwassenen en kinderen uit verschillende koren pakt **Stijn Kolacny**, als smaakmaker voor een spannende muzikale zomer, uit met een totaalspektakel, dat inspeelt op het interieur van de Grimbergse abdijkerk. De zangers verplaatsen zich door de ruimte op beelden van **Michiel Hendryckx**. **Lokke Dieltiens** tekende een verrassende choreografie. Vee-

jay **Roderick Bedaux** manipuleert de foto's van de Vlaamse Rand op gesofistikeerde muziek van **Jeroen De Brauer**. Er wordt gefocust op de verhouding tussen stad en platteland. Actrice **Tine Laureyns** verklankt de teksten van regisseur **Luc Morren**. Ongevoel is alleszins het taalgebruik. We worden overrompeld door vreemde woorden, die in de verte refereren naar de talen uit de Baltische staten. De medeklinkers moeten wijken voor het geweld van de aangehouden klinkers. ■ LD

26 EN 27 JUN - 20.30
Stadsschilderingen

Koren, video, strijkers o.l.v. Stijn Kolacny
Grimbergen, abdijkerk,
02 263 03 43

© MICHEL HENDRYCKX

Circus in alle straten

Sint-Agatha-Berchem is een van de kalmere gemeenten van het Brussels Gewest. Het beschikt over een fraai kerkplein, waar zowel gemeenschapscentrum De Kroon, het frans-talige centre culturel Le Fourquet als het Wilderbos op aansluiten. Een ideale locatie dus voor een festival waarop hedendaagse circus- en straatartiesten centraal staan. En laat het *Visueel Festival Visuel* nu net zo'n festival zijn. Al tien jaar bundelen de genoemde culturele centra tijdens dit internationale festival de krachten om kunstvormen die de taalbarrières overstijgen voor een groot publiek te brengen. Twee dagen staan in totaal meer dan twintig shows en installaties op het programma, van artiesten uit zes verschillende landen. Van de Fransman **Antoine Le Ménestrel** die als een roekeloze Romeo de gevels en balkons van de omgeving onveilig maakt, over de Engelse dames van **Mimbre** die in *Bench* de theatrale en acrobatische mogelijkheden van een eenvoudig bankje op een plein onderzoeken tot het schaduwtheater van de Belgische **Cie Les Voisins**. Tijdens de openingsavond zorgt **Ron Jaluai** voor een feeëriek spektakel met vuurzeepbellen. In de loop van zaterdag kan je ook een rijdend aquarium, een poëtisch kapsalon en een fabelbus tegenkomen en zorgt de rommelmarkt waartussen de artiesten opereren voor extra sfeer. Het festival wordt afgesloten met een *Soirée Moustache* - een visueel verantwoord dansfeest waarop je de swing, lindy hop of charleston kan dansen op het terras van De Kroon. Een legertje Agenten 15 uit Quick & Flupke tonen iedereen de juiste weg en alles is nog gratis ook. ■ MB

13 EN 14 JUN
Visueel festival visuel

Sint-Agatha-Berchem, verschillende locaties,
www.visueelfestivalvisuel.com

Ontmoeting

© TDW

HOEILAART Toen het voorstel voor een nieuw gemeenschapscentrum in Hoeilaart op tafel lag, was iedereen het er over eens dat het een open plaats zou zijn waar mensen elkaar ontmoeten. Niet enkel bezoekers van een voorstelling, meeting, vormingsles of bib, maar ook passanten, die de doorsteek maken van het kerkplein naar de achterliggende woon- en winkel-site. In 2012 opende een splinternieuw gemeenschapscentrum Felix Sohie haar deuren. Felix Sohie, de man die eind 19e eeuw de druiventeelt succesvol commercialiseerde, zette Hoeilaart op de kaart. De druivensterven inspireerden het architectenbureau Planners om een centrale serre tot kern van het ontwerp te maken, een ruimte van spontane ontmoeting. Glazen dak en gevel geven je een binnenbuiten gevoel en uitzicht op het voorplein en de kerk. De kasseien van het plein werden doorgetrokken naar het achterliggend pad. De serre verbindt ook het bestaande gebouw met de nieuwbouw. Het bestaande balkvormig volume werd gerenoveerd en kreeg een nieuw bakstenen kleedje met elegante, transparante zonneweringen boven de ramen van de zuidgevel. Hier krijgen verenigingen en vormingscentra ruimte om hun ding te doen. Het nieuwe, grillige gedeelte met theaterzaal en bibliotheek volgt de perceelgrens. Trechtervormige gangen leiden je, jawel, naar de ontmoetingshal. Het autovrije voorplein met banken en bomen nodigt uit tot bijpraten, even uitrusten of spelen. Bij goed weer of festiviteiten kan, via het groot, openschuifbaar raam van de theaterzaal, het podium naar een publiek buiten gericht worden. Zo zet GC Felix Sohie alles op alles om een gastvrij huis te zijn voor iedereen. Dus Hoeilanders, komt langs, *greet and meet* en geniet. ■ TDW

KIDS

Hadiho. Zin om nog voor de zomervakantie weg te dromen op een cultureel feestje? Kom dan naar de Kinderhoogdag in Drogenbos of in Kraainem.

De Kinderhoogdag is een vrolijk cultuurfestival voor kinderen van 3 tot 12 jaar, hun ouders en grootouders. Je kan er genieten van een verfrissende mix van verrassende voorstellingen, creatieve workshops en ludieke animaties. Organisatoren Dirk Craps, Pieter Moens, Wouter Hindrixx en Aurélie Walschaert geven tekst en uitleg.

Op 1 juni kan je in Drogenbos terecht voor een voorstelling van theatergroep **Tal en Thee** en van het **Kinderuur**, het populaire poppentheater uit Sint-Genesius-Rode. Tal en Thee brengt met *Meer dan een beer* de wereld van indianen, prinsessen en vlinders tot leven. Maar je kan ook zelf de handen uit de mouwen steken en 'pannenkoeken schieten' of onder het toezicht van illustrator **Jurgen Walschot** meewerken aan een reusachtige krijttekening. Ook lokale verenigingen werken mee aan de Kinderhoogdag. 'Dat doen we bewust', zegt Dirk Craps, stafmedewerker van GC de Moelie in Linkebeek. 'Op de Kinderhoogdag zijn er niet alleen voorstellingen te volgen, maar ook activiteiten waaraan plaatselijke verenigingen meewerken. Zo kunnen de kinderen samen met Natuurpunt Beersel een insectenhotel maken of kantklossen met de vereniging Kant-a-Fees of dansen met DoSiDo.' De drempel tot de activiteiten wordt bewust laag gehouden zodat werkelijk iedereen mee kan genieten. 'We willen kinderen tussen drie en twaalf duidelijk maken dat je heel wat interessante dingen kan doen, ongeacht de taal die je spreekt. We willen ze laten kennismaken met allerlei activiteiten in onze gemeenschapcentra.'

Ook op de Kinderhoogdag van 15 juni in Kraainem is het programma gevarieerd. 'We werken rond het thema dromen. Zo zijn er voorstellingen om bij weg te dromen, maar ook activiteiten waarbij kinderen dromen kunnen tekenen. Daarnaast lopen steltenlopers met hun hoofd in de wolken en **Claire de Lune** brengt in dezelfde geest schaduwtheater over het circus. Veel van wat we aanbieden is woordloos, zodat ook anderstaligen

gemakkelijk kunnen deelnemen', zegt Aurélie Walschaert, stafmedewerker van GC de Lijsterbes in Kraainem. Ook kleuters komen aan hun trekken. 'Er zijn doorlopende activiteiten en workshops voor verschillende leeftijdsgroepen. De doorlopende animatie wordt grotendeels door de jeugdverenigingen gedragen. Zij zullen dromenvangers en buttons knutselen. Een absolute aanrader is de gigantische stoepkrijttekening. Vendeliersclub Venkra uit Kraainem komt langs voor een kinderinitiatie vendelen. En er is ook een grote pannenkoekenboot waar je pannenkoeken kan eten en neppannenkoeken met een katapult kan wegschieten.'

'Het absolute hoogtepunt is de slotshow', vindt Wouter Hindrixx, stafmedewerker van GC de Kam in Wezembeek-Oppem. 'Een brandweerman die op een stelling allerlei grappige stunts moet uitvoeren om een kat te redden. Een luchtige, maar heel aangename afsluiter.'

men vangen

Productions en Zonen zorgen voor een theateraal onthaal. 'Vorig jaar bedachten we een soort ouderopvang waarbij kinderen hun ouders konden achterlaten. Dit jaar maken we samen met de kinderen slapstickfilmpjes waarbij we clichésenario's à la Laurel en Hardy uitwerken tot grappige filmpjes. Slapstick is de max en het is ook nog gemakkelijk te monteren. De filmpjes die we opnemen, kunnen de mensen een half uur later bekijken in een klein cinemaatje', zegt Wouter Verdegem van Productions en Zonen.

'Het basisidee van de Kinderhoogdag is om kinderen samen met hun ouders te laten kennismaken met cultuur. We willen toegankelijke activiteiten aanbieden, om zo ook andere mensen dan ons regulier publiek te laten kennismaken met onze centra. Hierbij komen verschillende kunstvormen aan bod. Ervaring leert dat vooral jonge gezinnen met kleuters en kinderen tot het vijfde leerjaar graag op de uitnodiging ingaan. Het

initiatief is intussen flink ingeburgerd. De Kinderhoogdag staat met stip aangeduid in de agenda van veel gezinnen', zegt Pieter Moens, stafmedewerker van GC de Boesdaalhoeve in Sint-Genesius-Rode.

En dat de Kinderhoogdag wordt gesmaakt blijkt uit een aantal reacties van kinderen en ouders die een vorige editie hebben meegemaakt. Ella (7) uit Kraainem is er bijzonder over te spreken. 'Vorig jaar heb ik veel leuke dingen gedaan op de Kinderhoogdag. De trapeze en het bellen blazen vond ik het leukst. Er waren ook heel gezellige voorstellingen. Dit jaar ga ik opnieuw, omdat ik het zo fijn vond.' Wie ook zeker van de partij zal zijn, is Inge Vos met haar twee zonen. 'Vorig jaar was de Kinderhoogdag een topdag voor onze kinderen. Toen we aankwamen, mochten we gigantische bellen blazen. Er was een circusvoorstelling die erg in de smaak viel, zeker bij onze kinderen, die al een circusstage hadden gevolgd. Daarnaast was er ook een stand

waar kinderen met een kant-en-klaar bouwpakket een vogelkastje konden bouwen; een activiteit die erg in trek was. Het kastje hangt nog altijd in onze tuin.' ■ sv/gS

Kinderhoogdag

ZO · 1 JUN · 13.00

Drogenbos, FelixArt Museum/GC de Muse,
02 380 77 51

ZO · 15 JUN · 13.00

Kraainem, GC de Lijsterbes,
02 721 28 06

Het volledige programma van de Kinderhoogdag vind je voor Drogenbos op www.deboesdaalhoeve.be, www.demoelie.be en www.demuse.be. Voor Kraainem op www.delijsterbes.be en www.dekam.be. Voor sommige activiteiten en workshops moet je op voorhand inschrijven.

VA RIA

Soms draait er iemand een rad voor je ogen en dan lukt er even niets. Soms ben je rad van tong, kijk je links en rechts wie er aan je lippen hangt, en denk je dat je de wereld aankan. Voor even. Soms heb je een rad nodig om een goede draai aan te geven en te zien welke weg je wilt inslaan. Voor even.

Geef een draai aan je

Zo kan je bijvoorbeeld aan het rad van het Gordelfestival 2014 een flinke zwier geven, en ontdekken wat er in de Groene Gordel rond Brussel allemaal te beleven valt. Het Gordelfestival overspant dit jaar namelijk een hele zomer. Van eind juni tot midden oktober presenteren heel wat toeristische, culturele en sportieve evenementen zich onder het label van het Gordelfestival.

Het feest kent zijn apotheose op zondag 7 september met een ruim aanbod. Zo kan je wandelen en fietsen met lange en korte trajecten vanuit de trepunten Hofstade en Huizingen, al dan niet in het teken van een thema (cultuur, natuur, avontuur, proeven, circus), maar je kan ook mountainbiken, paardrijden of van andere sporten proeven, genieten van muziekoptredens en de vele bezienswaardigheden die de Groene Gordel te bieden heeft. Of voel je je als wielertoerist geroepen om met vele anderen de 120 km te fietsen? Zoefzoef. Het FelixArt Museum in Drogenbos staat een hele dag in het teken van gezinnen met jonge kinderen. Schilder Felix De Boeck komt opnieuw tot leven en de Ketnetband zorgt voor de muzikale noot.

Cultuur, avontuur en fietsen worden gecombineerd op het fietstraject *Doortrapt en verrast*

vanuit GC de Bosuil en GC de Kam, met onderweg een aantal onverwachte stops en verrassende cultuuracts. En in Halle, te bereiken met een wandeling vanuit Huizingen, zal op 7 september een grote parade van reuzen uit de streek te bewonderen zijn. Uiteraard kan je zelf kiezen uit het grote aanbod of via het rad op zoek gaan naar wat jou het meest aanspreekt. Als je een aanhanger van het toeval bent, kan je ook het rad laten beslissen wat je gaat doen. 'Beweeg, beleef, en blijf gerust wat langer' is niet voor niets de slagzin van het Gordelfestival. Een gevarieerd festival met vele activiteiten waar families, sporters, verenigingen, clubs en bedrijven samen aan hun trekken kunnen komen.

Focus op Vilvoorde

Vilvoorde is dit jaar focusgemeente. De stad organiseert op 7 september extra activiteiten waarbij het water centraal staat. Deze snelst groeiende stad van Vlaanderen met de jongste bevolking is een interessante groeipool in onze regio. De stadsvernieuwing is het meest zichtbaar aan het kanaal, maar zal zich de volgende jaren ook doorzetten in het centrum en een aantal andere wijken.

De stank en het vuil die Kris De Bruyne ooit bezong in zijn lied *Vilvoorde City* is grotendeels verleden tijd. De weemoed hangt er nog, maar het vizier staat duidelijk op de toekomst. De nieuwe stad is opgestaan en maakt een boeiende evolutie door. Komt dat zien. Met eigen ogen. Aan het water bijvoorbeeld, waar er aan de Steenkaai heel wat boten als varende erfgoed te bewonderen zullen zijn en je een rondvaart kan maken. Waar je op de kade kan snuffelen op een rommelmarkt en een handelsmarkt. Waar ook een editie van de Ketnet Cup wordt gehouden, een zomers spelprogramma van de jongerenzender waarmee kinderen hun hart kunnen ophalen met opblaasbare spelletjes.

Vilvoorde organiseert ook twee gratis wandelingen met gids door het stadscentrum en een deel van Watersite. Je maakt kennis met zestien markante locaties waardoor je een vrij volledig en aangenaam beeld van Vilvoorde krijgt. Tijdens het Gordelfestival kan je ook een ingekorte route volgen met paard, kar en gids vanaf Watersite tot aan het infopunt in het Mattenkot. Van daaruit kan je de stadswandeling te voet verder zetten. Vilvoorde is ook start- en rustpunt van de fietsroutes van 35 en van 75 km. ■ cs

zomer

ZO • 7 SEP • 8.00

Gordelfestival

Blosocentrum Hofstade,
Provinciedomein Huizingen,
Vilvoorde, FeliXart Museum
Drogenbos en de gemeenschaps-
centra van vzw 'de Rand',
www.gordelfestival.be (vanaf 6 juni)

Infobrochures over de wandelingen
in Vilvoorde zijn gratis te verkrijgen in
het infopunt Mattenkot,
Lange Molensstraat 44 in Vilvoorde.
Binnenkort ook meer info via
www.vilvoorde.be/toerisme

Vrouwelijke fotografen bevechten clichés

EX
PO

De vijfde editie van de Zomer van de Fotografie in Bozar richt zich op de genderproblematiek.

Met de hulp van vijfendertig partners uit binnen- en buitenland kon de Oostenrijkse curator **Gabriele Schor** voor de centrale tentoonstelling *Women foto's*, video's en films samenbrengen, die een representatief beeld schetsen van de feministische avant-garde in de jaren zeventig. Zij is zowel filosofe als kunsthistorica en bedrijvig bij de prestigieuze Sammlung Verbund. Er werden 450 creaties van 29 vrouwelijke artiesten gekozen, waaronder werk van de Vlaamse **Lili Dujourie**. Andere opvallende namen zijn **Renate Bertlmann** en **Cindy Sherman**.

'Pas op het einde van de vorige eeuw konden vrouwen zich een beeld vormen van hun identiteit', legt Schor uit. 'Op een radicale, poëtische en vaak ook uitdagende of ironische manier gaven ze zich bloot, vaak na lang aarzelen.' De tentoonstelling besteedt ruime aandacht aan het oeuvre van **Birgit Jürgenssen**, aan wie de curator reeds enkele aparte publicaties wijdde. Vooral haar *Keukenschort* voor *huisvrouwen* uit 1975 zal veel bekijks hebben omdat het de drager van deze werkkledij bijna opslokt.

Afrikaanse fotografen

Op een tweede expositie *Where we're at! Other voices on gender*, wordt werk gepresenteerd van geëngageerde fotografen uit Afrika, de Caraïben en de eilanden van de Stille Oceaan. De roots van curator **Christine Eyene** liggen in dit werelddeel. Zij koos foto's en video's die inzoomen op de gelijkheid der seksen, het vrouwelijke zelfbeeld en de omgang met seksualiteit. Andere fotografen laten zien hoe vrouwen hun sociale verantwoordelijkheid opnemen. Taboes, vooroordelen, discriminatie en racisme verhinderen de ontplooiing van veel vrouwen in gemeenschappen die het contact met de buitenwereld verhinderen of maar mondjesmaat toestaan. Wat blijft er nog over van de afspraken en beloftes die op de inter-

nationale conferenties voor de vrouw werden gemaakt? Als aanloop naar de Vrouwentop van 2015 zou het antwoord een mooi uitgangspunt vormen dat overeenkomt met de stellingen die door deze fotografen worden verdedigd.

Van de veelbesproken Marokkaanse fotografe **Majida Khattari**, die ten tijde van de reglementering van het boerkaverbod controversiële 'islamitische' modeshows organiseerde, worden twee reeksen geëxposeerd. In *Les Parisiennes* portretteert ze een Westerse en een Oosterse vrouw met en zonder hoofddoek in een setting die herinnert aan de Algerijnse schilderijen van Eugène Delacroix. Voor de tweede serie foto's *Ninfa moderna* inspireert ze zich op de boeken van de Franse filosoof Didi Huberman. De Nieuw-Zeelandse fotografe **Shigeyuki Kihara** vertrekt van de inheemse spiritualiteit, die de kolonisten onvolgende begrepen en er verkeerd op reageerden. **Hélène Amouzou** richt de camera op een vrouw die worstelt met haar zelfbeeld en op een subtiele manier vanuit die optiek de openbaarheid trotseert. ■ LUDO DOSOGNE

18 JUN TOT 31 AUG

Summer of Photography

Brussel, Bozar,
www.bozar.be

TALKING TO VINCE © FRANCESCA WOODMAN

agenda

PODIUM

THEATER

VR · 6 JUN · 19.00

Dinner with Dad

Het Zuidelijk Toneel/ Lucas De Man
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

KIDS

Kinderhoogdag

ZO · 1 JUN · 13.00

Drogenbos, FelixArt Museum/
GC de Muse, 02 380 77 51

ZO · 15 JUN · 13.00

Kraainem, GC de Lijsterbes,
02 721 28 06

ZO · 8 JUN · 10.00

Kijk! Ik fiets

Leer fietsen op 2 wielen
Kraainem, GC de Lijsterbes,
02 721 28 06

MUZIEK

ZA · 28 JUN · 20.00

Luc Steeno

jubiläumconcert 50j
Wemmel, GC de Zandloper,
02 460 73 24

KLASSIEK

ZO · 1 JUN · 11.00

Harpduo Vandeputte & Viegas

Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

ZA · 14 JUN · 20.30

Tijl Uilenspiegelkoor & pianoduo Mephisto

Overijse, CC Den Blank,
02 687 59 59

ZO · 15 JUN · 11.00

Scarlatti meets Purcell

Aquil'AlterA
Meise, GC De Muze van Meise,
02 268 61 74

ZO · 15 JUN · 15.00

Het Grimbergse orgellandschap

voorstelling cahier en concert
van Kamiel D'Hooghe
Borch (Grimbergen),
Sint-Salvatorkerk, 02 251 36 75

ZO · 22 EN 29 JUN · 15.00

Orgelconcert

Grimbergen, abdijkerk, 02 263 03 43

26 EN 27 JUN · 20.30

Stadschilderingen

Koren, video, strijkers
o.l.v. Stijn Kolaczny
Grimbergen, abdijkerk, 02 263 03 43

FI LM

ZO · 1 JUN · 20.00

American Hustle

Alsemberg, CC de Meent, 02 359 16 00

MA · 2 JUN · 20.30

W. Witse

Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

DI · 3 JUN · 20.30

Nymphomaniac 2

Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

The Grand Budapest Hotel

WO · 4 JUN · 20.30

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

ZO · 15 JUN · 20.00

Alsemberg, CC de Meent, 02 359 16 00

ZO · 8 JUN · 20.00

The Monuments Men

Alsemberg, CC de Meent, 02 359 16 00

Her

DI · 10 JUN · 20.30

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

ZO · 29 JUN · 20.00

Alsemberg, CC de Meent,
02 359 16 00

DI · 17 JUN · 20.30

Flying Home

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

ZO · 22 JUN · 20.00

Son Epouse

Alsemberg, CC de Meent, 02 359 16 00

EX PO

4 TOT 24 JUN

In-visible

foto's van Lies Van Wemmel
Wemmel, GC de Zandloper,
02 460 73 24

TOT 6 JUN

Eindejaarsexpo

Atelier beeldende kunsten
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

7, 8, 14 EN 15 JUN

Eindejaarsexpo

Sint-Pieters-Leeuw, CC Coloma,
02 371 22 62

18 JUN TOT 31 AUG

Summer of Photography

Brussel, Bozar, www.bozar.be

27, 28 EN 29 JUN

La Grande Bouffe

Brussel, Tour & Taxis,
www.couleurcafe.be

TOT 29 JUN

Nabeeld: Koen Broucke – Vincent Van Gogh – Jan Cockx

Drogenbos, FelixArt Museum,
www.felixart.org

TOT 30 JUN

Cathy Staels

Wezembeek-Oppem,
GC de Kam, 02 731 43 31

TOT 3 AUG

As sweet as it gets

Michaël Borremans
Brussel, Bozar, www.bozar.be

TOT 3 AUG

No country for young people

Brussel, Bozar,
www.bozar.be

TOT 1 SEP

Ravage

kunst en cultuur in tijden
van conflict
Leuven, Museum M,
www.mleuven.be

VOR MING

VR · 27 JUN · 14.00

Geloven in mythes?

Dilbeek, t Verloren Hofke,
02 569 34 58

Her (10/06 en 29/06)

Summer of Photography (18/06 tot 31/08)

Couleur Café (27, 28 en 29/06)

OP STAP

ZO · 8 JUN · 14.00
**De zomer
dient zich aan**

Hoellaart, Bosmuseum,
www.ngz.be

VA RIA

ZA · 7 JUN · 17.30
Leeuw Rinkt

Sint-Pieters-Leeuw,
Rink

13 EN 14 JUN
Visueel festival visuel

Sint-Agatha-Berchem,
verschillende locaties
www.visueelfestivalvisuel.com

13, 14 EN 15 JUN
**Expeditie
Pajottenland**

Gaasbeek,
www.pajot-zenne.be/expeditie,
02 452 60 45

ZA · 21 JUN · 21.00
**Sint-Jansvuur
en heksenverbranding**

Tervuren, park,
<http://flavirama.be>

18 JUN TOT 6 JUL
Plazey

Brussel,
Elisabethpark Koekelberg,
www.plazey.be

ZA · 21 JUN · 14.00
Zuiver Zaventems

muziekfestival
Zaventem, kerkplein,
www.zuiverzaventems.be

27, 28 EN 29 JUN
Couleur Café

Brussel, Tour & Taxis,
www.couleurcafe.be

28, 29, 30 JUN
Rozendagen

Sint-Pieters-Leeuw,
CC Coloma,
02 371 22 62

6, 13, 20 EN 27 JUL · 14.30
ArtsElingen

wandeltochten en expo
Pepingen, Mansveldhoeve,
www.mansveld.be

4, 5 EN 6 JUL
Gooikoorts

Gooik, www.gooikoorts.be

4, 5 EN 6 JUL
Hee Tervuren

Tervuren, Marktplein,
www.heetervuren.be

12 EN 13 JUL
Brosella Folk & Jazz

Brussel, Groentheater,
www.brosella.be

ZA · 12 JUL
Vijverfestival

Dilbeek,
park gemeentehuis

ZA · 9 AUG
Volkin'Ro

Sint-Genesius-Rode,
GC de Boesdaalhoeve,
02 381 14 51

MA · 18 AUG
Jaarmarktfestival

Wemmel, De Raedemaekerlaan

29 EN 30 AUG
Jospop

Dilbeek, festivalweide Schepdaal,
www.jospop.com

ZO · 7 SEP · 8.00
Gordelfestival

Verschillende locaties,
www.gordelfestival.be

TOT 9 NOV
Once upon a castle

Gaasbeek, kasteel van Gaasbeek,
www.kasteelvangaasbeek.be

Vlaanderen Feest!

Naar aanleiding van de Vlaamse feestdag wordt er her en der in de Vlaamse Rand gefeest. Voor het programma in jouw buurt kan je vanaf 16 juni terecht op www.vlaanderenfeest.eu. In Brussel staat de viering van de Vlaamse feestdag op vrijdag 11 juli in het teken van de dans. *Brussel Danst* richt zich naar

iedereen die wil meevieren, Nederlandstalig of anderstalig, jonger of ouder. De activiteiten vinden plaats in hartje Brussel met vanaf 17 uur optredens op de Grote Markt, het Muntplein, de Spiegelzaal in De Markten en een parkoers er tussenin. Meer info vind je op www.brusseldanst.be

Bezieler Vlabra'ccent Chris Maere overleden

Op 18 april is Chris Maere in een verkeersongeval om het leven gekomen. Hij was amper 66 en keek terug op een rijke carrière, waarin hij onder meer 30 jaar het Cultuurcentrum Strombeek leidde. Chris was een bruggenbouwer en geboren netwerker met een groot hart voor de Vlaamse Rand. Zijn vele talenten zette hij gul in om de sector van de cultuurcentra breed uit te dragen. Ideale rond samenwerking en collegialiteit waren bij hem de motor voor de oprichting in 1999 van

het platform Vlabra'ccent, waarin alle cultuur- en gemeenschapscentra van Vlaams-Brabant elkaar vonden en versterkten. Tijdens zijn voorzitterschap van Vlabra'ccent wist hij tal van collega's en politici te overtuigen om de eigen agenda ondergeschikt te laten zijn aan de behoeften van het publiek en de regio in het algemeen. In de beginjaren van RandKrant maakte hij deel uit van de redactie en stond zo mee aan de wieg van UITindeRand.

Rozendagen (28, 29 en 30/06)

De agenda wordt samengesteld met gegevens uit de UITdatabank. Organisaties en verenigingen die hun activiteiten opgenomen willen zien in de agenda, moeten ons hun informatie anderhalve maand voor het verschijnen ervan bezorgen. Je kunt de gegevens mailen naar randkrant@derand.be, per brief sturen naar ons redactieadres (RandKrant – UIT in de Rand Agenda, Kaasmarkt 75, 1780 Wemmel) of invoeren in de UITdatabank via www.uitdatabank.be. Gezien het beperkte aantal beschikbare pagina's wordt bij de aankondigingen prioriteit verleend aan de activiteiten in de gemeenschaps- en cultuurcentra in de Rand. Om voor plaatsing in aanmerking te komen, worden de andere activiteiten vooral beoordeeld op hun uitstraling naar alle inwoners van de Rand. Het volledige vormingsaanbod van Arch'educ vind je op www.archeduc.be.

Geef zelf je activiteit in!
UITdatabank.be

Iron Ites op Couleur Café

Gelukzalige reggae

De geest van Bob Marley waart rond in de buitenwijken van Mortsel. Zijn charismatische stem en bezwerende muziek dompelen reggaefreaks in een gelukzalige roes en inspireren de groep Iron Ites. Eind juni zijn ze te horen en te zien op Couleur Café.

TEKST Ludo Dosogne • FOTO Filip Claessens

Vier jaar geleden besloten een aantal muzikanten het positieve gedachtegoed en de aanstekelijke sfeer van de reggaebeweging met een eigen muziekband uit te dragen. Zo ontstond **Iron Ites**. Het werd geen covergroep, maar een negenkoppig ensemble met nieuwe, authentieke songs. De schijnwerper is gericht op leadzangeres Benoite Kiangana Mupatschi en backing vocal Nele Van den Berg. De hoorns spelen een sleutelrol in de instrumentale bezetting.

Verbondenheid

Voor een reggaediva heeft Kiangana Mupatschi haar uiterlijk mee. Haar donkere huidskleur doet niet vermoeden dat ze 26 jaar geleden in Borgerhout werd geboren. Ze werd opvoedster bij Emmaüs Jeugdzorg, waar ze

moeilijk opvoedbare jongeren begeleidt. In de humaniora volgde ze woordkunst en drama. Eerstdaags wordt ze aan haar stembanden geopereerd. Ze zingt en werkt met een energieke geïmpersonatie.

'Alle muzikanten van de groep hebben nog een andere job. Zonder ons te fixeren op het materiële proberen we een balans te vinden. Helaas moeten we ook geld verdienen', zegt Van den Berg. 'Ik concentreer mij liever op de idealistische liedteksten over het omgaan met elkaar en het samenhorigheidsgevoel', zegt Kiangana Mupatschi. 'Onze verbondenheid is even sterk als ijzer, zoals de groepsnaam onthult.' Ze lacht dat het een lieve lust is. Luid en onbedaarlijk. 'Het overkomt me soms ook op het podium. Ik stel mezelf immers voortdurend in vraag. Wat sta ik hier te doen? Ben ik gek gewor-

den? Maar de stress verdwijnt en de blijheid overwint. Na afloop van het concert kan ik weer stevig om mezelf lachen.'

Positivisme

Love and peace scoren hoog bij Iron Ites. Ook de familie, de bloedverwantschap en de *unity* of het naar elkaar toegroeien van de volkeren worden geprezen in de muziek. 'Jah helpt ons daarbij. We geloven in een positieve kracht. Gelovigen noemen die God, maar je kan ze ook op andere manieren aanduiden. Vergeet niet dat de reggaebeweging zich laaft aan de christelijke waarden en de *power of creation*.'

In tegenstelling tot de boegbeelden van de reggaemuziek rept Kiangana Mupatschi in haar songs met geen woord over het gebruik van marihuana, cannabis, grass of pot. 'Elk individu moet zelf beslissen of hij al dan niet iets gebruikt. Ik beschouw het niet als mijn taak om het in mijn songs hierover te hebben. De spirituele liefdesboodschap krijgt bij mij de prioriteit.' De songs ontstaan in onderling overleg. 'Zo worden we allemaal tekstschrijver en componist. Het gebeurt dat we een nacht doorbomen over een woord. Zo duurt het natuurlijk langer vooraleer een lied klaar is, maar toch is deze werkwijze veel fijner dan bij een strikte taakverdeling, waarbij een persoon zijn nummer aan de anderen opdringt.'

Terwijl ze zwijmelend door de kamer beweegt, zingt Kiangana Mupatschi haar jongste lied *Skanking Vibes* in onversneden rastajargon. 'Talent wordt vaak afgevlakt. De massamedia en de opinieleiders bepalen wat je goed moet vinden en welke concerten, exposities of voorstellingen je moet bezoeken. Er is vandaag bijna geen plaats meer voor een eigen mening of een eerlijke, spontane bijdrage', zegt Van den Berg. Reggae stimuleert daarentegen het creatief vermogen. Dat ondervindt Kiangana Mupatschi dagelijks. 'Het repertoire bevat enkele bemoedigende songs, zoals *Don't cry*. Je hoeft niet te huilen als je depressief bent. Droog je ogen en benut iedere ademtocht.'

Concrete toekomstplannen hebben de twee zangeressen voorlopig niet. 'I just have faith and trust in Jah', bekent Kiangana Mupatschi onomwonden. 'Onze reggaegroep is nog pril en toch spelen we al op grote festivals zonder dat we een afmattende aanlooptournee langs jeugdhuizen en reggaekroegen moesten maken. Ondanks ons korte bestaan vernieuwt en verbreedt ons publiek ook voortdurend. Ik merk vooral veel 17- en 18-jarigen op, die verslingerd zijn aan het bedwelmende reggaesfeertje.'

27, 28 EN 29 JUN
Couleur Café

Brussel, Tour & Taxis, www.couleurcafe.be
Iron Ites spelen op vrijdagavond 27 juni.

Drempels tot gezondheidszorg verlagen

In de provincie Vlaams-Brabant zijn er wijkgezondheidscentra in Leuven en Tienen. Vzw De Vaart in Vilvoorde is het enige wijkgezondheidscentrum (WGC) in het arrondissement Halle-Vilvoorde. Het WGC wil de drempels tot de gezondheidszorg verlagen.

TEKST Gerard Hautekeur ■ FOTO Filip Claessens

Een op zeven gezinnen stelt gezondheidszorg uit omwille van financiële redenen', stelt Joris Robberechts, coördinator van wijkgezondheidscentrum De Vaart, een van de 23 centra in Vlaanderen die aangesloten zijn bij de Vereniging van Wijkgezondheidscentra. 'Onder het ene dak van De Vaart huist een multidisciplinair team. Naast de twee huisartsen werken er een verpleegkundige, een maatschappelijk werker, een kinesitherapeut en twee diëtisten. Het WGC hecht veel belang aan gezondheids promotie. Leden van het WGC krijgen een driemaandelijkse nieuwsbrief met tips voor een gezonde levensstijl.'

Lage drempel

Een ander kenmerk van het WGC is de lage financiële drempel. 'Wie ingeschreven is, hoeft niets te betalen bij een bezoek aan de huisarts van het centrum. Er is geen remgeld en het WGC regelt de betaling rechtstreeks met het ziekenfonds. Ook de afrekening met andere zorgverleners van het WGC gebeurt via het ziekenfonds. Niet per prestatie, maar via een vast maandelijks forfait. Hoe vaak de patiënt ook langskomt, het kost aan de ziekteverzekering enkel dit vast bedrag. De patiënt is wel gebonden aan het centrum. Voor consultaties bij een andere huisarts, verpleegdienst of kinesist kan hij geen terugbetaling krijgen van het ziekenfonds.'

'Mensen die het financieel moeilijk hebben, kloppen sneller aan bij ons', constateert Robberechts. 'Maar het WGC richt zich niet per se tot bepaalde doelgroepen, iedereen is welkom.' Het werkgebied van De Vaart strekt zich uit over alle wijken van Vilvoorde. 'Het centrum telt momenteel 900 leden. Onder hen opvallend veel jonge gezinnen met kinderen. De gemiddelde leeftijd van de ingeschreven patiënten bedraagt 24 jaar. We bereiken geregeld patiënten van allochtone origine. Heel wat migrantengezinnen wonen in de vroegere arbeiderswijken. Je vindt er, meer dan elders, mensen met een laag inkomen of werkzoekend, in oudere en weinig comfortabele woningen. Dit heeft een invloed op de gezondheid. Vilvoorde heeft een traditie in wijkgericht werken. De dienst welzijn met zijn wijkgerichte aanpak is een partner van De Vaart. Afgelopen winter sloeg het WGC voor de organisatie van de winter-

opvang ook de handen in elkaar met de stad, het OCMW, het Centrum voor Algemeen Welzijnswerk (CAW), de vereniging (W)armkracht en het MSOC (Medisch Sociaal OpvangCentrum, een laagdrempelige hulpverlening voor mensen met drugproblemen).'

Basisrecht

Robberechts wijst er op dat er nog steeds mensen niet in orde zijn met de ziekteverzekering. Dankzij de samenwerking met het OCMW en het CAW kan De Vaart medische zorg bieden aan die patiënten. Daarnaast valt op dat een toenemend aantal mensen problemen heeft met de factuur van het niet terugbetaalbare deel van medicatie en van gespecialiseerde zorg. 'De overheid heeft verschillende initiatieven genomen om de financiële drempel te verlagen, zoals de verhoogde tegemoetkoming voor een aantal doelgroepen, de sociale derdebetalersregeling en de invoering van de maximumfactuur en het zorgforfait voor chronisch zieken. We moeten blijven ijveren voor een toegankelijker gezondheidszorg, want gezondheid is een basisrecht voor iedereen.'

FR Abaisser les seuils d'accès aux soins de santé

'Une famille sur sept reporte les soins de santé pour raisons financières', dit Joris Robberechts, coordinateur du centre de santé du quartier De Vaart à Vilvoorde. La province du Brabant flamand compte cinq centres de soins de santé de quartier à Leuven et Tienen. La vzw De Vaart à Vilvoorde est le seul centre de soins de santé (WGC) de l'arrondissement Halle-Vilvoorde. 'Nous souhaitons baisser les seuils d'accès aux soins de santé.' C'est dans ce but que De Vaart coopère avec une équipe multidisciplinaire et dispose d'une réglementation financière spécifique. 'Celui qui est inscrit ne doit rien payer lorsqu'il se rend en consultation chez le médecin généraliste du centre. Il n'y a pas de ticket modérateur et le WGC paie directement la mutuelle. De même, le décompte avec les autres prestataires de soins du WGC passe par la mutuelle.'

i Wijkgezondheidscentrum De Vaart, Kasteelstraat 13, 1800 Vilvoorde, 02 252 57 77, info@wgcdewaart.be, www.wgc.be, is tijdens werkdagen open van 8.30 tot 18.30 uur. In augustus verhuist het WGC naar de Nolet De Brouwersstraat.

Bos aan het water

Veel mensen uit de Rand gaan wandelen in het Zoniënwood, het Meerdaalwood of bekende parken. Mooi, maar veelal in dezelfde groenzones, waar je op een druk moment nogal wat mensen op een kluitje vindt. En zeggen dat er nog heel wat bossen en parken tussenin liggen, dikwijls weinig bekend bij het grote publiek. Neem bijvoorbeeld het Margijsbos in Loonbeek-Huldenberg.

TEKST Herman Dierickx ■ FOTO Filip Claessens

Je wandelt er rond het plaatselijke, ontoegankelijke, imposante en karaktervolle maar leegstaande kasteel dat in een schitterend decor van oude en jonge bomen en natte en iets drogere graslanden ligt. Vlakbij spoedt de IJse zich naar de Dijle waar ze ter hoogte van de Dooede Bemde, dat onwezenlijk mooie natuurgebied, in uitmondt. Dat spoeden mag je letterlijk nemen, want de rechtgetrokken rivier vloeit parallel met de ernaast liggende Sint-Jansbergsteenweg linea recta richting Leuven. Stroomopwaarts de Margijsbosweg toont de rivier zich van een heel andere kant. Daar kronkelt, slingert en meandert hij door het landschap als een slang die niet weet waar ze het heeft.

Volgens het boekje

De IJse is ongeveer de properste rivier van de regio. Er komen een twintigtal vissoorten in voor en elk jaar poot de Provinciale Visserijcommissie er heuse beekforel voor de vissers die steeds meer hun weg vinden naar de oevers om er hun lijntje uit te slaan. Het wandelpad loopt over vele honderden meter langs de IJse, maar je doet er goed aan om een boswegje in te slaan dat naar omhoog kronkelt. De helling is steil, maar al na een paar tientallen meter kun je een smal pad volgen dat evenwijdig loopt met de hoogtelijnen en dus perfect vlak is. Je kunt je er prima vergewissen van de bijzondere waterhuishouding die hier geldt. Je loopt immers net boven de scheidingslijn tussen de onwaarschijnlijk magere zandgronden, waar zelfs struikheide groeit, en de rijke leem- en kleibodems, waar het kletsnat is. Op de grens daarvan stromen bronnetjes en kwelwater uit de valleiwand. Het is een waarneming zoals je die in de geologische boekjes beschreven vindt. Uit sommige kwelplekken stroomt het water in grote hoeveelheden af, uit andere zie je slechts druppelsgewijs het grondwater afvloeien richting de IJse. De bospartijen zijn opgedeeld in verschillende bestanden. Hier en

daar vind je plekken vol naaldhout, dan kruis je een bestand waar de beuk domineert, om iets verderop dan weer duizenden nieuwe scheuten te vinden van de Amerikaanse eik. Hier zie je waarom deze laatste soort niet zo populair is bij natuurbeheerders. Zelfs in deze tijd van het jaar vind je de afgevallen bladeren van vorig seizoen nog terug. Ze verstikken de bodem waardoor er weinig planten onder groeien. Dat geeft een monotoon bosbeeld met weinig soorten. Dan brengt de beuk het er hier beter vanaf. Ook die staat bekend om zijn kale bodems, maar de klasieke onderbegroeiing met lelietje-van-dalen (meiklokje) en dalkruid is wel degelijk van de partij al zijn de frêle bloemtrossen van beide soorten nu al niet meer te zien.

Opletten

Let op als je onder de naaldhoutbestanden doorgaat, want op sommige plaatsen heb je een weelderige ondergroei van de tot wel twee meter hoge adelaarsvaren. Dat zijn de planten waar (blinde) tekenlarven op de punten van de bladeren zitten wachten tot wanneer achteloze en nietsvermoedende slachtoffers als reeën en mensen passeren om ze te bespringen. Laat dat geen reden zijn om hier niet naartoe te komen want ook in andere bossen loop je dit risico. En rond deze tijd van het jaar vliegen de weidebeekjuffers vreugdevol boven de Ijse. Met hun aanwezigheid en hun vlinderachtig uitzicht vrolijken ze je dag ongetwijfeld op en ben je de teken al lang vergeten.

Ten slotte nog een praktische tip. De bewegwijzering in het bos stelt weinig voor. Neem dus best de vermelde topografische kaart mee zodat je je de moeite bespaart om op je stappen te moeten terugkeren. En dan eindigen we met een uitsmijter. Let er bij vochtig weer op dat je geen (wijngaard)slakken plattrapt. Deze erg grote dieren zijn wettelijk beschermd, maar halen hier erg grote aantallen. Je ziet ze werkelijk overal. Bij vochtig weer voelen ze zich helemaal in hun sas.

Champlon

Goed, ik geef toe, op onbewaakte momenten van ledigheid durf ik 's weekends al eens vroeg op te staan en een fietstocht of een wandeling in de Rand aan te vatten. Een mens moet wat. De kanaalzone, het Zoniënwoud, de Leirekensroute, de oude Heirbaan, Zevenbronnen, de taalgrens, het Pajottenland, het plateau van Moorsel,... You name it, I did it. Zo vertrok ik onlangs met mijn ijzeren roosterter hoogte van het gehucht Ossel, richting Hamme en Kobbegem om op een bepaald punt bovenaan het kruispunt van de Hennekemolen met de Kluisenstraat rechtsaf te slaan en langs heuvelrug na heuvelrug door de velden het ontiegelijke Bollebeek te bereiken, om verder tegen 10 km/u door te racen naar feestgemeente Merchtem. Ik keek links, ik keek rechts, snoof de lucht en rook dat het goed was. Voor wie het niet kent, het is daar onbezoeideld schoon. Werkelijk waar.

Vanaf Merchtem reed ik verder langs kronkelige wegen door het platte verkavelingsvlaanderen. Een staalkaart aan koterijen ontvouwde zich aan mijn ogen. Verbouwde boerderijtjes en fermettes in alle geuren en kleuren, vormen en meanders. Een kakofonie van Vlaamse wansmaak. Een streek waar de melkkan is vervangen door melk in brik uit het grootwarenhuis. Zo ging het verder door naar Londerzeel, randje Buggenhoutbos, Kapelle-op-den-Bos en het kanaal. Voor wie het niet kent, het is daar onbezoeideld lelijk. Werkelijk waar.

Al dat platte en kleurloze gedoe deed mijn gedachten afdwalen. Naar de veraf gelegen tijd toen ik met mijn verafgoode oude en zelf geschilderde fiets met torpedo en zonder versnellingen mijn knie kapot reed op die verdomde eindeloze heuvel richting de jeugdherberg aan de Barrière de Champlon. Ik heb het gehaald, maar het was puur op karakter. Het was mijn persoonlijke boete-

doening omdat ik in het eerste jaar hogere studies tweede zit aan mijn broek had. Met een tiendaagse fietstocht naar de Ardennen wilde ik mij een straf opleggen en mijzelf zuiveren zodat ik fris en monter de tweede zit kon aanvatten. Ik bad tot God, wat mij na mijn plechtige communie en het college van de Heilige Drievuldigheid niet meer was overkomen, opdat alles goed zou komen. En dat is gelukt. Omdat ik onderweg veel vriendelijke en sympathieke mensen heb ontmoet die, als ze mijn Frans hoorden, *smoothly* overschakelden op een soort Nederlands. Toen al. Of die man die in volle afzien voor mij stopte en mij en mijn fiets in zijn pick-up meenam naar mijn volgende bestemming. Avec plaisir. En ik was gecharmeerd en vond al fietssend en babbelen mijn motivatie terug.

Goed, ik geef toe, soms liep het ook uit de hand. Zoals tijdens een avondlijk drinkgelag in de jeugdherberg aan de oevers van de Maas in Dinant, alwaar de tijdelijke cafébaas zijn klanten alle streekbieren liet proeven en ik midden in de nacht dacht een tipje van een regenboog te zien. Encore? Ah oui, encore. Het was die nacht dat ik tijdens een ronde opscheppen een eed deed die ik nooit ben nagekomen, de enige... Krak. Een put in de weg langs het kanaal brengt mij met een schok terug naar vandaag. Ik stuur bij en blijf recht, maar mijn herinneringen hebben mij toch even uit mijn evenwicht gebracht. In de openluchtgrot aan de Verbrande Brug steek ik een kaarsje aan. Een Franstalige buurtbewoner spreekt mij in een soort Nederlands aan en opeens komt mijn verhaal eruit. Een verhaal van meer dan dertig jaar geleden dat ik nog nooit aan iemand heb verteld. Het is goed, zegt de man. Het is goed. Ik zwijg en bedenk mij: je moet nooit opgeven. Nooit.

Cultuur als cement

Polen heeft een bewogen geschiedenis met buurlanden Duitsland en Rusland gekend. Vandaag is het land erg geëvolueerd en bloeit het economisch en cultureel open. Wij gingen poolshoogte nemen bij het Pools Cultureel Instituut in Brussel.

TEKST Nathalie Dirix ■ FOTO Filip Claessens

DE Kultur als Zement

Das polnische Kulturinstitut hat seinen Sitz im Flagey-Gebäude, einem idealen Standort für ein Institut, das als Aushängeschild einer polnischen Kultur mit einem auffallend eigenen Gesicht fungiert. ‚Wir wollen die Belgier und die internationale Gemeinschaft mit unserer Kultur bekannt machen. Natürlich. Was wir noch mehr wollen, ist von Brüssel aus einen kulturellen Dialog in einem internationalen Zusammenhang in Gang zu bringen. Wir sehen Kultur als ein Bindemittel zwischen den Menschen, als einen kräftigen Zement, der unser eu-

ropäisches Haus aufrecht erhalten kann. Deshalb widmen wir Projekten besondere Aufmerksamkeit, bei denen wir gemeinsam mit anderen Ländern arbeiten können‘, sagt Natalia Mosor, die Leiterin des Polnischen Instituts in Brüssel. ‚Wir sind davon überzeugt, dass eine Wechselwirkung zwischen verschiedenen Kulturen überaus förderlich für eine gesunde Gesellschaft ist. Ob wir anderen Ursprungs sind, spielt dabei keine Rolle. Es geht darum, dass Kultur uns in die Lage versetzt, Mauern zwischen den Völkern und Ländern einzureißen.’

Het Pools Cultureel Instituut is gevestigd in het Flageygebouw, een ideale locatie voor een instituut dat het uithangbord is van een Poolse cultuur met een opvallend eigen gezicht. ‘Wij willen de Belgen en de internationale gemeenschap kennis laten maken met onze cultuur. Uiteraard. Wat we nog meer willen, is vanuit Brussel een culturele dialoog in een internationale context op gang brengen. Wij zien cultuur als een bindmiddel tussen mensen, als een krachtig cement dat ons Europese huis overeind kan houden. Daarom besteden we veel aandacht aan projecten waar we samen met andere landen kunnen aan werken.’

‘In september starten we een reeks *Poolse dagen in Vlaanderen*. Tijdens die dagen wordt de rol van Polen bij de bevrijding van de Tweede

Wereldoorlog in herinnering gebracht, maar wordt ook het Polen van nu in de kijker geplaatst. We mogen onze geschiedenis niet vergeten. Het is een belangrijk historisch feit dat Poolse soldaten erin slaagden om de geallieerden in België bij te staan. Maar het is evenzeer belangrijk dat we tonen dat Polen op vele vlakken geëvolueerd is. Zo doen we het vandaag erg goed op het vlak van productdesign. Vooral de combinatie van esthetisch en functioneel ontwerp wordt gesmaakt’, zegt Natalia Mosor, diensthoofd van het Pools Instituut in Brussel.

Creatief DNA

Maar Poolse cultuur gaat veel verder. Er zijn de vele bekende Poolse componisten, maar er zijn ook de spraakmakende Poolse grafische ontwerpers en striptekenaars. ‘Wist je dat het bekende computerspel *The Witcher* van Poolse makelij is? Het spel is gebaseerd op de boeken van de Poolse auteur Andrzej Sapkowski. Zijn verhalen spelen zich in de middeleeuwen af en zitten vol fantasie. Een ander domein waar ons creatief DNA mooi aan zijn trekken komt, is grafische ontwerpen. We zijn dan ook trots op onze publicatie *Enfant terrible*, die we naar aanleiding van een tentoonstelling over Poolse posters in Bozar uitbrachten. Als je door dat boekje bladert, zul je merken dat onze grafici bijzonder verrassend en soms ook met een dosis humor uit de hoek komen.’ Een digitale versie van dit boekje vind je terug op de website van het Pools Instituut.

natuurlijk

Uit het dal kruipen

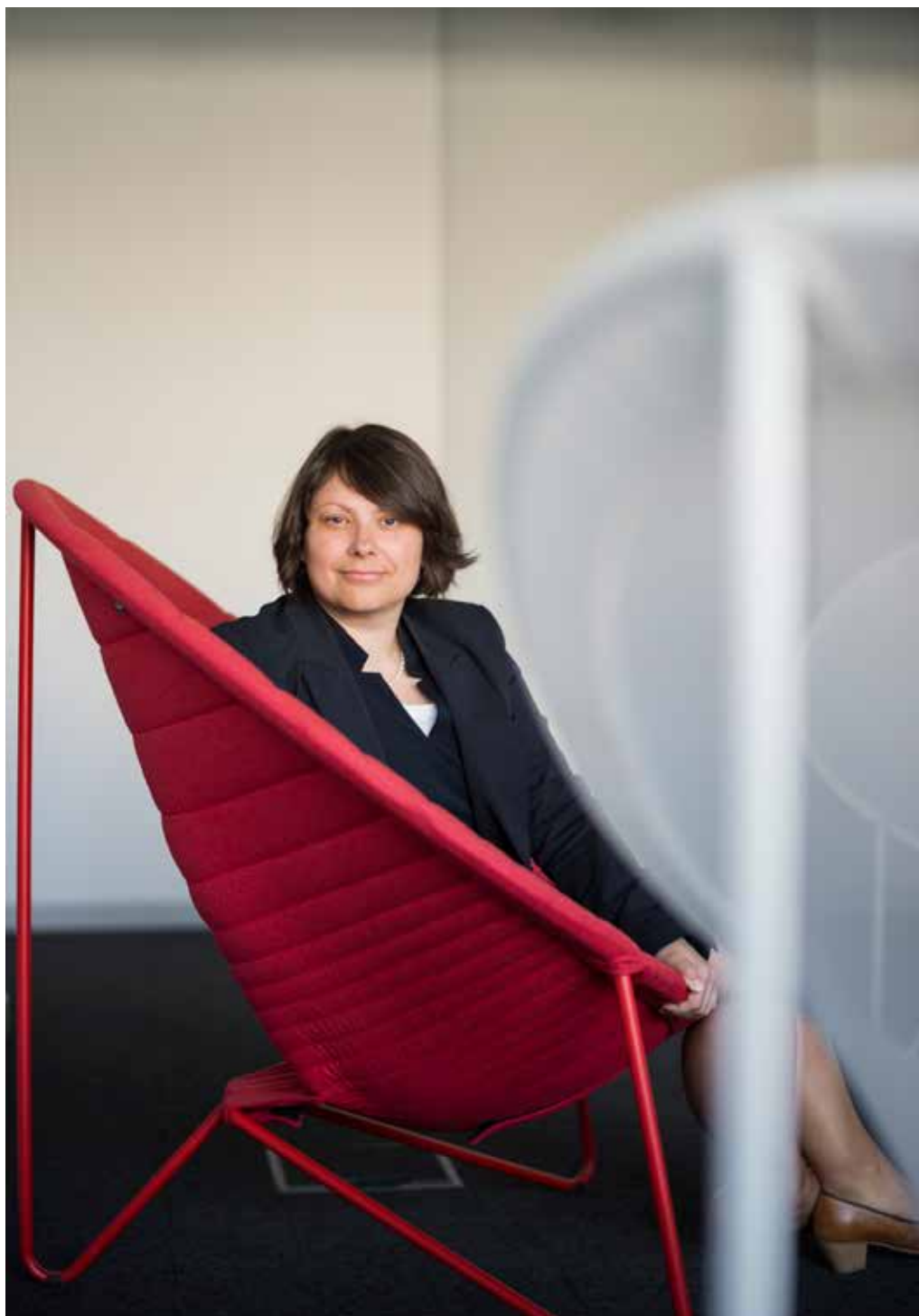
Weinig plaatsen in Vlaanderen hebben zo'n grote concentratie aan vervuilde beken als de Vlaamse Rand rond Brussel. Het schrijnendste voorbeeld is decennialang de Zenne geweest, maar ook vele Molenbeken, Maalbeken en andere beken waren een heel lange tijd op sterven na dood. Na vijftientig jaar noestig saneringswerk door de Vlaamse Milieumaatschap-

pij (VMM) en Aquafin komt er stilaan wat licht aan het einde van de tunnel. Dat uit zich steeds zichtbaarder in de waterlopen zelf, waar langzaam maar zeker leven tot ontwikkeling komt. Je ziet tegenwoordig nogal wat lange, groene planten zweven en drijven in het water van diezelfde Zenne en ettelijke andere rivieren en beken. Dat is een van de eerste telgen die de nog aanwezige vervuiling trotseert en toch al reageert op de betere toestand. Het gaat om het schedefonteinkruid, een plant die wel tot drie meter lang kan worden en die lange slieren vormt in het water. Van op de oever zie je

Hetzelfde geldt voor de Poolse muziek. 'In november nemen we deel aan een bijzonder evenement dat naar aanleiding van het herdenken van de Eerste Wereldoorlog door het Festival van Vlaanderen op touw wordt gezet. Zangkoren van over de hele wereld zullen in de Basiliek van Koekelberg liederen zingen in het kader van *1.000 voices for peace*. Krzysztof Penderecki, een beroemd Pools componist, zal hiervoor het oratorium schrijven. Het is een mooi voorbeeld van hoe we samen via cultuur een sterk signaal van verdraagzaamheid en vrede kunnen geven.'

Muren slopen

In 2016 wordt Wrocław, een grote stad in het Westen van Polen, culturele hoofdstad van Europa. Naast mooie kathedralen beschikt de stad over een interessant verleden. Doordat de stad in de geschiedenis tot verschillende mogendheden zoals Duitsland en het Habsburgse Rijk behoorde, vond er hier een mengeling van verschillende culturen plaats. Dat stimuleerde de dynamiek van de stad. 'Wij zijn ervan overtuigd dat een wisselwerking tussen verschillende culturen heel bevorderlijk is voor een gezonde samenleving. Of we van een andere origine zijn, doet er niet toe. Waar het om gaat, is dat cultuur ons in staat stelt om muren tussen volkeren en landen te slopen. Cultuur doet ons inzien dat we allemaal mensen zijn en in se door dezelfde zaken geraakt worden. Dat bewustzijn creëert banden in plaats van conflicten. De kracht van cultuur om mensen dichterbij elkaar te brengen, is onze belangrijkste drijfveer. Kunst is een universele taal die mensen van over de hele wereld begrijpen. Laten we die krachtige taal benutten zodat we er samen in slagen onze wereld een menselijk gelaat te geven.'

er nooit bloemen op, want die zitten goed verholten in de bladoksels en zijn groenachtig bruin zodat ze niet opvallen. Bovendien plant de soort zich ook voort door middel van knolletjes waardoor niet eens bloemen nodig zijn om voor een nageslacht te zorgen.

Op heel wat plaatsen in het land geldt het schedefonteinkruid als een vervelende soort omdat ze massaal kan voorkomen en dan voor overlast zorgt. Motorboten zien de soort niet zo zitten omdat de bladeren de schroef blokkeren, maar goed, dat zit nogal snor voor wat de Zenne betreft. Tot nader order is varen

daar immers niet toegelaten, en al zeker niet met motorboten.

De plant is wel interessant voor de meerkoeten en waterhoentjes die er maar al te graag van snoepen. Libellen en waterjuffers zetten er graag hun eitjes op af, maar bovenal is de plant goed nieuws omdat het de eerste volwaardige telg van het plantenrijk is die zich eindelijk weet te vestigen in het proper wordende maar nog steeds vervuilde water. Het is lang geleden dat in de Zenne nog planten te zien waren en dat is nu eindelijk weer het geval. Je zou de soort kunnen zien als de

voorbode van wat hopelijk komen gaat. Naarmate het water properder wordt, zullen er zich andere planten vestigen. Dat is toch wat we met zijn allen mogen hopen. Het heeft te lang geduurd dat onze beken en rivieren open en dode riolen waren die zelfs de menselijke gezondheid in gevaar brachten. Gelukkig ligt die tijd inmiddels achter ons, maar er is nog veel werk te doen. De gemiddelde waterkwaliteit van de waterlopen in de Rand schommelt nog te veel tussen 'gematigd' en 'onvolgende', en dat zou niet mogen.

TEKST Herman Dierickx

In de oude smis van Mekingén

Banden smeden in de oude

In de oude smis van Mekingén is een mooi, oud café dat extra charme krijgt omdat het zo klein is. Wie er binnenstapt, raakt automatisch in gesprek met de andere gasten.

TEKST Michaël Bellon ■ FOTO Filip Claessens

In de oude smis van Mekingén hangt een oude advertentie van het plaatselijke Gemeentekrediet. De reclame is met de hand gemaakt en ingelijst in een keurig kadertje. Hij roept de inwoners op om een deel van hun spaarcenten bij de bank te parkeren, zodat de gemeente er nuttige werken mee kan financieren, die dezelfde inwoners ten goede komen. Ter illustratie zijn op het ingelijste blad twee zwart-witfoto's gekleefd. Ze tonen dezelfde straat vanuit hetzelfde gezichtspunt, maar dan 'vroeger' en 'nu'. 'Vroeger' was de straat een kasseiweg. 'Nu' – ondertussen alweer zo'n vijftig jaar geleden – is de weg door de gemeente geasfalteerd. Dat staaltje van vooruitgang moest de spaarders van Sint-Pieters-Leeuw over de streep trekken.

Wegen en woorden

Terwijl ik de advertentie aan het bekijk

ben, stapt een volgende klant binnen. Hij is de buurman van een man die al een tijdje in het café zit. Meteen blijkt dat straten vernieuwen van alle tijden is. De twee burens beginnen over de wegenwerken die aan de gang zijn in hun straat. De ene overdrijft de impact van de werken en toont zich niet gerust in een goede afloop. De ander, die het wantrouwen van zijn buur gewoon is, sust de gemoederen met een paar nuchtere replieken. Waardin Annie, die de kunst verstaat om de gesprekken tussen haar stamgasten te modereren, brengt het gesprek op de nieuwe bewegwijzering die op de hoeken van de straat zijn aangebracht voor de wandelaars die GR-paden gebruiken om dit landelijke stukje Rand te doorkruisen.

We komen te weten dat Annie over een paar dagen voor de eerste keer in haar leven het vliegtuig zal nemen voor een korte vakantie in Lissabon. Om te kijken hoe het

weer in de Portugese hoofdstad er tijdens haar verblijf zal uitzien, haalt Annie haar smartphone boven, een anachronisme in dit 167 jaar oude café, waar de penduleklok letterlijk is blijven stilstaan. Maar eigenlijk klopt het plaatje. Want In de oude smis van Mekingén is al van oudsher een verkeers- en communicatieknooppunt. Hier, op de antieke tegelvloer, kruisen de wegen en woorden van talloze mensen elkaar voortdurend. In het café zijn maar vijf tafeltjes beschikbaar. Iedereen zit vlak tegenover elkaar op een van de bankjes tegen de muur en voor de duur van hun aanwezigheid wordt iedereen in het gesprek betrokken, zodat iedereen op de hoogte is van wat er zich allemaal afspeelt tussen het gehucht Mekingén en het verre Lissabon.

Illustere stamgasten

Ongeacht het uur van de dag serveert Annie pils, geuze Moriau, kriek van Boon, en af en toe ook een droge worst of een filterkoffie. Geregeld wordt er met de kaarten gespeeld en in een van de hoeken staat een monumentale televisie, maar bij voorkeur wordt er gepraat. Nadat de wegenwerken in Sint-Pieters-Leeuw en de weersomstandigheden in Lissabon besproken zijn, komt het gesprek op een aantal illustere stamgasten uit het verle-

EN Cementing bonds over a friendly drink

In de oude smis van Mekingen is a splendid old cafe whose tininess adds to its charm. You find yourself joining in the conversation of the other customers as soon as you enter the door. The pendulum clock has literally stood still in this 167-year-old establishment with its antique tiled floor, where the paths and words of numerous people are constantly crossing each other. The cafe boasts only five tables. Everyone sits right in front of each other on one of the benches against the wall and everyone is caught up in the conversation for the length of their stay. The lady of the house Annie grew up in the cafe, which has been run by her family for several generations. She has been behind the bar for 36 years now and is planning to keep on working for quite a while. But who takes over after her is anybody's guess.

Boerkozen

Ze staan hier naast me af te koelen terwijl ik dit schrijf: mijn eerste potten confituur. Veertien zijn het er, in afgewassen bokaaltjes, zoals generaties vrouwen me dat hebben voorgedaan. Ik had nooit gedacht dat ik in hun spoor zou treden.

TEKST Karla Goetvinck

typisch voor de Rand rond Brussel. Het waren de percelen van de boerkozen, tuinders die zich niet specialiseerden in een gewas, maar verschillende soorten groenten en vruchten kweekten. Ongeveer iedereen die uit een Brabantse broek is geschud, heeft wel zo'n boerkoos in zijn stamboom. In een tijd toen transport nog met de kar of later met de boerentram gebeurde, waren zij in Brussel de enige leveranciers van delicate groenten en zacht fruit. En de Brusselse afzetmarkt was groot en kapitaalkrachtig. Geen wonder dat de Brabanders in de 19e eeuw op kop liepen wat betreft tuinbouwkundige innovaties.

Maar koelwagens maakten transport over grote afstand mogelijk. De grond bij de stad werd schaars en duur, en strenge kwaliteitseisen noopten tot specialisatie. In Dilbeek hield de Koninklijke Boerkozenbond het vijf jaar geleden, na 122 jaar, voor bekeken. Ooit telde de vereniging meer dan duizend leden uit Brussel en de Rand, maar daar bleven er slechts weinig meer van over.

Oud verhaal in een nieuw jasje

Toch zie je nog restanten van die fijne traditie: aardbeien rond Vlezenbeek, frambozen rond Wambeek, witloof in de Noordrand. En recent zie ik ook een nieuwe versie. Jonge boeren bieden groentenabonnementen aan of beginnen een plukveld. Bij een abonnement kan je wekelijks een pakket seizoensgroenten of -fruit gaan afhalen. Afhaalpunten vind je op www.biodichtbijhuis.be. Voorbeeld is Den Diepen Boomgaard in Grimbergen. Op een plukveld of zelfoogstboerderij trek je als klant zelf het land op om je gerief bijeen te scharrelen. Voorbeeld is Terloft in Ternat, bij mij om de hoek. Daar kan je aardbeien plukken. Straks even binnenspringen, en misschien nog wat confituur maken.

Dat kwam zo. Vrienden brachten vier kilo rabarber. En zo'n grote zak in de berging, dat wordt in mijn hoofd onvermijdelijk een opdracht. *Geen eten verspillen* is er ingedrield. En wat moet een mens anders met rabarber dan taart maken en confituur?

De taart liep fout af en staat in de koelkast te verpieteren. *Als ik nog maar kijk naar een zoete bereiding, mislukt ze*, pleeg ik op feesten te verkondigen. Maar die confituur, die is wonder boven wonder gelukt. Bij uitzondering trouw het recept gevolgd; daar zal het aan liggen. Ik weet wel niet hoe we die veertien potten op gaan krijgen, dus dat wordt weggeven. En ik zal er wel wat ironische commentaar bij geven. Dat het mijn proeve van bekwaamheid was voor de boerinnenbond of de club van ideale huisvrouwen of zo, maar eigenlijk ben ik er best trots op. Ik ga er zelfs mooie etikettes voor maken.

Streekproduct en seizoensgebonden

Rabarber en ook de aardbeien die ik erbij kiperde; in het Pajottenland en de Zennevallei zag je het tot voor enkele decennia vaak. Ook ander kleinfruit zoals frambozen en aalbesen was courant. Soms in monocultuur, maar veel vaker gewoon tussen de peterselie en de radijzen. Zo'n velden met van alles wat waren

smidse

den. Over de man die zijn op zolder geteelde pruimtabak alleen uit zijn mond haalde als hij moest eten en de klodder tabak dan even onder zijn pet wegstak. Over de man die op een middag plots doodviel nadat hij in de voormiddag zijn beerput had geruimd. Over de man die hier een boek kwam schrijven dat uiteindelijk maar weinigen gelezen hebben... Annie heeft ze allemaal meegemaakt, want ze is opgegroeid in dit café dat al generaties door haar familie wordt opgehouden. Ondertussen staat ze 36 jaar achter de toog. Ze zal het nog wel een tijdje volhouden, maar wie het café later zal overnemen, is de vraag. Liefst zou ze het café, dat vroeger verbonden was aan een smidse en een kruidenierszaak, in de familie houden. Maar op een dag zal er toch eens een en ander gerenoveerd moeten worden. En voor een lening kan je niet meer bij het Gemeentekrediet terecht.

i In de oude smis van Mekingen, Jan Baptist Cardijnstraat 10, Sint-Pieters-Leeuw, 02 356 19 74. Alle dagen open behalve op dinsdag. Donderdag en zaterdag van 10 tot 18 uur, de andere dagen van 10 uur tot de laatste weggaat.

Oog voor de Rand

In onze fotoreeks *Oog voor de Rand* geven verschillende fotografen hun onverwachte, originele en soms afwijkende kijk op onze streek of een culturele activiteit.

‘Een klaproos is maar licht naast ander licht in een weide. Als je ze plukt om in een vaas te zetten, doof je ze uit. Er een foto van maken is het minste wat je kunt doen om ze te ver-eeuwigen en eer te bewijzen.’

‘Dit is voor mij ook een mooie kans om Robert

Mapplethorpe, die de mooiste foto ooit nam van deze broze bloem, te huldigen.’

Yves Gervais (~1963) uit Meise studeerde fotografie aan het INSAS en Le 75. Hij legt zich toe op de reportagefotografie met werk over binnenschippers, duivenmelkers, huwelijken, repetities van muzikanten en artiesten in hun atelier. Momenteel werkt hij aan een reportage over podiumkunstenaars en een expo over landschappen rond Meise.

Door een zuiderse bril

'Tunesië is ronduit prachtig, je moet er eens op vakantie gaan. Helaas focussen de westerse media op rampen en problemen en geven ze een verkeerd beeld van ons land.' Opticien Ouissal Saadaoui uit Wemmel helpt ons anders te kijken.

TEKST Johan De Crom ■ FOTO Filip Claessens

Hij voelt zich een beetje schuldig, zegt hij. Saadaoui verliet in 1996 Tunis om in België studies als opticien aan te vatten, maar miste daardoor de revolutie in zijn land die het begin van de Arabische Lente inluidde, in 2010. 'Ik heb het gevoel dat anderen het vuile werk hebben opgeknapt. De vrijheid werd mij gegeven, mijn landgenoten moesten er voor vechten en sterven.'

Kleine baby

Toch levert deze warme Tunesiër op zijn manier een bijdrage, door de beeldvorming over zijn geboorteland bij te sturen en scherp te stellen. 'Iedereen kent het verhaal van de fruitboer die zich in brand stak en zo de revolutie in Tunesië ontketende. Maar het is allemaal minder spontaan verlopen. Wij zijn een bedaard volk dat eerst nadenkt voor het handelt. Vergeet niet dat we in een paar weken het regime ten val hebben gebracht en

het dodental beperkt bleef tot driehonderd. Dat is het laagste aantal van alle revoluties in de regio.'

Saadaoui beleefde de omwentelingen in zijn land vanuit België. Dat was stressen omdat het hem aan cruciale informatie ontbrak en hij bezorgd was over zijn ouders. 'De westerse media brengen een eenzijdig beeld. Ze verslaan vooral rampen en aanslagen maar brengen zo een te duister beeld. Dat maakt mij ongerust. De mensen worden onnodig bang gemaakt, vandaag is het ginder echt heerlijk. Tunis is een van de mooiste steden ter wereld.'

Zelf heeft hij nooit veel hinder gehad van de dictatuur van Ben Ali. Hij woonde in een goede buurt. Toch kent hij mensen die uit hun huis werden gezet omdat de koninklijke familie besloot die woning over te nemen. Na jaren onderdrukking kende Tunesië zijn eerste verkiezingen, een islamitische partij kwam aan de macht, maar het land is

DE GROOTSTE TUNESIËR

Mijn moeder, omdat het mijn moeder is.

MOOIESTE HERINNERING

De dag dat ik op het vliegtuig naar België stapte om een nieuw leven te beginnen.

MOOIESTE PLEK IN TUNESIË

Carthago.

momenteel overgedragen aan een technocratische regering. 'We zijn een kleine baby, net geboren en proberen nu te groeien en te leren lopen. Geef ons wat tijd.'

Vastberaden

Saadaoui duimt dat het goed komt. Zelf bleef hij niet wachten op een betere toekomst. In de voetsporen van zijn vader ging hij in Brussel studeren. Hij had het beroep van opticien leren kennen via de brillenboer van zijn vader en was meteen verkocht. 'Ik wilde ook heel graag mijn eigen zaak hebben.' Dat lukte van 2007 tot 2012, in Ukkel. Helaas was dat in volle crisis en dat heeft de 37-jarige Tunesiër gevoeld. Vandaag is hij commercieel vertegenwoordiger voor een brillenzaak uit Aartselaar. 'Natuurlijk ben ik ontgoocheld dat ik niet als zelfstandige kon overleven, maar ik kijk altijd vooruit en tracht een oplossing te vinden. Ik kan nog altijd mijn vakkennis benutten en kom met veel mensen in contact. Dit is fijn werk.'

Lachen naar de zon

Saadaoui woont met zijn vrouw Stephanie, een onderwijzeres, en hun 'dynamische dochters' Dorra (9) en Délia (4) in Wemmel. De dans- en tennislessen en de cursus Arabisch van de meisjes sturen dit jonge gezin, dat roeit met de riemen die het heeft in de hoop de tijd te overwinnen. 'Veel uren blijven er niet over om de mensen in de wijk goed te leren kennen, maar het contact verloopt prima.' Saadaoui mijmert: 'In Tunesië hadden we meer tijd. We hoefden niet te rennen. Of dat voelde toch zo, met de zon en de glimlach op ons gelaat.'

DE Durch eine südliche Brille

Er fühlt sich ein bisschen schuldig, sagt er. Ouissal Saadaoui hat Tunis 1996 verlassen, um in Belgien ein Studium als Optiker aufzunehmen, hat aber dadurch die Revolution in seinem Lande verpasst, die den Arabischen Frühling von 2010 eingeläutet hat. 'Ich habe das Gefühl, dass andere die schmutzige Arbeit geleistet haben. Die Freiheit wurde mir gegeben, meine Landsleute mussten dafür kämpfen und sterben.' Dennoch leistet dieser warmherzige Tunesier auf seine Weise einen Beitrag, indem er die Vorstellung über sein Geburtsland anpasst und schärft. 'Die westlichen Medien liefern ein einseitiges Bild. Sie sind nur darauf aus, über Katastrophen und Anschläge zu berichten, bringen aber somit ein viel zu düsteres Bild von dem, was im Süden passiert. Das macht mich besorgt.' Der Optiker Saadaoui wohnt in Wemmel und ist dort zufrieden, obschon er doch etwas mehr Zeit in Tunesien hatte.